8554 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I grupo
Cena 200 lir
Leto XXXIV. Št. 9 (9921)
TRST, četrtek, 12. januarja 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

ZACCAGNINI POUDARIL ENOTNO NASPROTOVANJE VSTOPU KPI V VLADO

KD pripravljena kvečjemu na novo večino in rahle spremembe v Andreottijevi vladi

Glasilo PSI opozarja demokristjane, da bo moral Leone pred morebitnim razpustom zbornic poveriti sestavo vlade voditeljem drugih strank

RIM — Vodstvo krščanske demokracije se je formalno sestalo v popoldanskih urah, vendar pred tem se je dopoldne zbral «konklave» voditeljev stranke in se dogovoril o skupni liniji, ki jo je Zaccagnini orisal v svojem poročilu.

«Vozni red» krize, o katerem so se dogovorili, naj bi bil sledeč. V soboto ali v ponedeljek bo vlada odstopila. Verjetno sploh ne bo prave parlamentarne debate, ker namerava Andreotti svoj sklep sporočiti načelnikom parlamentarnih skupin. Tako je rešeno vprašanje odstopa vlade, ki je postalo neizbežno, potem ko se je razvedelo, da bi v nasprotnem primeru komunisti predložili formalno nezaupnico vladi v zbornici. To je namreč sklenila seja poslanske skupine na včerajšnjem sestanku.

Toda kako iz krize? V svojem zavitem, «morotejskem» poročilu Zaccagnini daje možne rešitve samo slutiti. Vsekakor se zdi, da je KD pripravljena plačati zelo majhno ceno, pa še to z visokimi obrestmi na račun drugih. Andreottijeva vlada bi morala ostati taka, kot je. Kvečjemu bi KD pristala na zamenjavo najbolj osovraženih ministrov. Toda stranke na levici zahtevajo oblikovanje vlade narodne solidarnosti, novo koalicijo demokratičnih strank. Tem Zaccagnini odgovarja, da je KD kvečjemu pripravljena dopustiti, da se ob obnovljenem programskem sporazumu oblikuje «de facto» nova «programska večina». Programska zato, ker bi ne bila «vladna», saj bi vlada živela «samostojno življenje». V novem programu naj bi se stranke dogovorile o nujnih ukrepih, ki jih je treba sprejeti v parlamentu do konca leta. Kajti tudi nova vlada bi delala «v določen rok», ta pa zapade ob izvolitvi novega predsednika republike.

V zameno pa KD zahteva veliko. Predvsem «jasno izjavo» ostalih strank, da bodo dopustile vladi proste roke za eno leto in da se odpovedujejo novim krizam ali preverjanjem.

KD, poudarja Zaccagnini v svojem poročilu, odločno nasprotuje predlogu o vladi «narodne solidarnosti». Nasprotovanje utemeljuje z «globokimi načelnimi razlogi», predvsem pa zato, ker bi taka vlada bila — po njegovem — neučinkovita in neenotna. Komunistom, ki so zadnje čase najostreje zahtevali spremembo vlade Zaccagnini nedolžno naslavlja poziv, naj se spomnijo «odgovornosti, ki so lastne velikim strankam».

Kaj pa v nasprotnem primeru, če bi levičarske stranke ne sprejele «zakrpane vlade» ob zakrpanem programu, ki ga predlaga KD? «Sledil bi globok razkol v italijanski družbi in med družbo ter političnimi silami».

Da bi morda zadovoljil zunanje opazovalce in vsilil stranki enotnost v tem dramatičnem trenutku je Zaccagnini ostro napadel desnico De Carolisa. Ta je, drugje, odgovoril s pozivom predsedniku Leoneju, naj odstopi junija in tako omogoči razpust zbornic «belemu polletju» v brk.

Glede ostalih strank je Zaccagnini mnenja, da sicer negodujejo, vendar si niso enotne in ne predlagajo istih rešitev.

Zaccagninijevo poročilo in razprava v vodstvu KD seveda nista navdušila komunistov, ki bodo verjetno odgovorili danes, ko se sestane njihovo vodstvo.

Še včeraj je Di Giulio, po seji parlamentarnih skupin poudaril, da je zahteva KPI jasna: «koalicijska vlada, v kateri naj sodelujejo tudi komunisti in socialisti».

V PSI so tudi nezadovoljni s stališči KD. Skupina dvanajst poslancev je že pozvala tajnika stranke Craxija, naj sproži pobudo za oblikovanje vlade brez demokristjanov.

Na to temo se vrača «Avanti», v katerem Vittorelli poudarja, da jemlje na znanje «Zaccagninijeve obljube, da noče predčasnih volitev», vendar prazne obljube vodijo v pekel, se pravi tja, kamor Zaccagnini trdi, da noče.

Če sporazum med KD in ostalimi strankami ne bo mogoč, poudarja glasilo PSI, ni s tem rečeno, da so predčasne volitve neizbežne. Štiri stranke, ki nasprotujejo predčasnim volitvam in so predlagale spremembo vlade (KPI, PSI, PRI in PSDI) razpolagajo v zbornicah z večino in bo torej «predsednik Leone moralno in politično dolžan povabiti osebnost iz vrst teh strank, naj sestavi novo vlado z novo večino», pa čeprav bi KD zaradi tega morala preiti v opozicijo.

«Avanti dodaja takoj, da bi taka vlada ne bila zaželena prav tako, kot si levica ne želi enobarvne demokrščanske vlade. Vendar naj KD dobro razmisli o tem, kaj dela.

CANDIDA CURZI

GENOVA — Časnikar Michele Tito, ki je bil do nedavnega pomočnik glavnega urednika milanskega «Corriere della sera», postane glavni urednik tukajšnjega dnevnika «Il secolo XIX». Nasledil bo Alessandra Perroneja, ki je tudi odgovorni urednik ter eden od lastnikov tega lista.

Delegacija prizadetega furlanskega prebivalstva danes pri predsedniku vlade Andreottiju

RIM — Posebna delegacija, v kateri so predstavniki videmske sindikalne federacije, prizadetih gorskih skupnosti in občin, se bo danes dopoldne srečala v palači Montecitoria z načelniki parlamentarnih skupin in političnimi tajniki vseh strank, ki so zastopane v parlamentu. Predvideni so tudi sestanki s predsednikom vlade ter predsednikoma senata in poslanske zbornice.

Kot je v razgovoru s časnikarji poudaril komunistični poslanec Baracetti, bo delegacija, ki je bila izbrana med sobotno mogočno demonstracijo v Huminu, zahtevala od predstavnikov strank in vlade, naj država spoštuje sprejete obveznosti. Vlada ni namreč še dala deželni upravi in prizadetim občinam niti predujma na obljubljenih 500 milijard lir, zaradi česar je obnova po potresu prizadetega območja v zastoju.

Odobren ustavni zakon o zaščiti ladinske skupnosti

RIM — Senat je v prvem krogu odobril ustavni zakon v korist ladinske skupnosti v tridentinski pokrajini, ki ga je poprej že odobrila poslanska zbornica.

Zakon jamči Ladincem predstavništvo tako v pokrajinskem kakor v deželnem svetu, odreja pouk ladinskega jezika na šolah vseh vrst in stopenj in daje prednost pri sprejemanju v javne službe tistim, ki obvladajo ladinščino.

Ustavni zakon postane veljaven, ko ga bosta obe veji parlamenta čez 6 mesecev znova proučili in potrdili.

Galloni, Moro in Zaccagnini med sejo vodstva KD (Telefoto ANSA)

VELEPOSLANIK GARDNER PRI CARTERJU IN VANCEU

Čedalje ostrejša svarila iz ZDA pred «rdečo nevarnostjo» v Italiji

«Opogumiti hočemo Andreottijevo vlado, da se bo uprla pritiskom komunistov» Moskovska «Izvestija» obsojajo vmešavanje ZDA v notranje zadeve Italije

WASHINGTON — Čeprav v ZDA uradno potrjujejo, da se «ne nameravajo vmešavati v notranje zadeve prijateljske in zavezniške Italije», se je ameriški pritisk zelo zaostril, čeprav je jasno, da se bo stopnjeval ali nehal glede na razplet italijanske uganke. Skratka, pritisk je in je vzporeden s političnim razvojem, ni še dosegel najvišje stopnje, vsekakor pa je Bela hiša na jasen način dala razumeti, kaj misli.

V kratkem bi lahko ta pritisk opisali kot psihološki učinek treh ločenih, vendar skrbno usklajenih pojavov: potovanje ameriškega veleposlanika v Italiji, Richarda Gardnerja, na posvetovanje in s tem v zvezi «crisis meeting» (sestanek, ko sila kola lomi) z zunanjim ministrom Vanceom in visokimi funkcionarji «State Departementa» o Italiji, citiranje Carterjevih stališč do vprašanja vstopa komunističnih partij v zahodnoevropske vlade in močna tiskovna kampanja, ki je zajela domala ves ameriški informativni tisk.

Neki visoki ameriški funkcionar je s tem v zvezi dejal, da «je morda zaenkrat dovolj, sicer bi bil učinek nasproten», medtem ko «Washington Post» v dopisu iz Rima trdi, da so tega mnenja tudi v «vladnih krogih», saj je neki sodelavec predsednika Andreottija izjavil, da «sedaj zadostuje, ker komunisti itak ne bodo stopili v vlado». Izjava, ki jo anonimno (pa niti preveč) objavlja ugledni dnevnik ameriškega glavnega mesta, daje tudi slutiti, da držijo nekatere domneve, da je namig ameriškim voditeljem, naj zavrešči, jo in pritisnejo prišel prav iz Italije.

Gardner se je torej vrnil v Washington in bo tu ostal do petka.

Takoj se je srečal s predsednikom Carterjem, kateremu je vpričo zunanjega ministra Vancea poročal o trenutnem položaju v Italiji. Takoj nato je odšel v «State Departement», kjer je dejansko ves dan potekal «crisis meeting» z visokimi funkcionarji italijanskega oddelka. O tem, kaj je bilo sklenjenega, niti besedice. Časnikarjem so sicer najprej napovedali neko tiskovno konferenco, a so jo pozneje odpovedali. V vseh svojih izjavah ameriški funkcionarji poudarjajo, da je Carterjeva politika «previdna», toda «zaskrbljena» spričo nevarnosti, toda bi komunisti šli na oblast v kateri izmed zahodnoevropskih držav. Pri tem na pamet citirajo razne Carterjeve izjave izpred nekaj mesecev in še posebej poziv «demokratičnu protikomunistom», naj bodo njihove vlade «učinkovite, ljudske in poštene».

Isti funkcionarji poudarjajo tudi, da ZDA «želijo opomniti sedanjo vlado in jo spodbuditi, naj se upre pritisku komunistov».

Pač pa se je o «italijanskem primeru» neobičajno razpisal ameriški tisk. Marsikdaj pretirano dramatični naslovi na prvih straneh, slike s prizori nasilja v Rimu in pozivi vladi, naj se upre pritisku «rdečih» so se pojavili domala povsod. Novi newyorški dnevnik «The Trib» se sklicuje na «vladne vire», ko trdi, da «ZDA nočejo, da bi se komunisti približali vladni sferi, niti za korak ne. Kajti Italija je članica NATO in tam imajo ladje, letala in ameriška oporišča».

«New York Times» piše, da ima Andreotti tri možnosti: ali vključi KPI v vlado, ali vključi vanjo neodvisne levičarje, ki so komunistom po godu, ali se upre pritiskom in sproži krizo. Po mnenju istega dnevnika Gardner svetuje Carterju, naj pomaga Andreottiju in vpliva nanj (beri: KD), da se bo upri sestavi vlade s komunisti.

MOSKVA — Glasilo sovietske vlade «Izvestija» obtožujejo ZDA vmešavanja v italijanske notranje razmere. Po mnenju sovjetskega dnevnika Carterjeva uprava na ta način še bolj zapleta težavna pogajanja med italijanskimi strankami. «Izvestija» poudarjajo, da razvija ameriški tisk protiitalijansko kampanjo s ciljem preprečiti oblikovanja vladne koalicije s komunisti. «Washington vsekakor ni nevtralni opazovalec, kot zatrjuje», zaključuje glasilo sovjetske vlade. (st.s.)

RIM — Sinoči je prišla vest o prenosu lastništva tiskovne agencije «ADN Kronos» na založniško finančno družbo z omejeno zavezo «Piemme». Uredniško in tiskarsko osebje je zaradi tega prekrižalo roke.

Novi lastniki agencije so v uradnem komunikeju njenemu uredniškemu odboru in tovarniškemu svetu zajamčili ohranitev dosedanje politične usmeritve, kakor tudi zaposlitvene ravni.

WALTER SCHEEL KRITIZIRAL KRITIKE ZRN

Zamera tisku v Italiji

(Od dopisnika Tanjuga posebej za Primorski dnevnik)

BONN — Predsednik ZR Nemčije Walter Scheel se je sinoči v razgovoru s tujimi dopisniki, akreditiranimi v Bonnu pritožil, da se od zunaj vsaka zaostritev tukajšnjega političnega ozračja razlaga kot kriza in kot ogroženost stabilnosti demokracije. Nekaj posebno grenkih besed je pri tem namenil tisku v Italiji. «Italijani in Nemci bi se morali namreč posebno dobro poznati, kajti več Nemcev potuje v Italijo in več Italijanov v Nemčijo kot je to običajno med drugimi evropskimi državami. Mnenja sem, da so usmerjevalci javnega mnenja v tisku in politiki v veliki meri prispevali k nesporazumom med Nemci in Italijani,» je dejal Walter Scheel.

Predsednik ZR Nemčije je dodal, da je dejavnost peščice surovih teroristov mnoge ljudi v Evropi spomnila na strahotne izkušnje preteklosti. Zbudili so se duhovi in strah, za katerega je marsikdo mislil, da je za zmeraj presežen. Kot primer takšnih «strahov» je Scheel omenil pisanje «visoko cenjenega» New York Timesa, ki je komercialni uspeh Goebbelsovega dnevnika pripisal nostalgiji zahodnih Nemcev po Hitlerju. Ob tem pa nikakor ne gre prezreti dejstva, da spričo nenavadne komercializacije Hitlerja, njegovih nacionalsocialističnih sodobnikov in njegovega vojaškega stroja, zaskrbljenosti ni izrazil samo omenjeni časopis, ampak tako rekoč ves svet. Kljub temu se je mogoče strinjati z nekaterimi Scheelovimi zaključki, ki jih je pred tujimi dopisniki razpredel v zvezi s kritiko na račun svoje države, nikakor pa ne z vsemi.

«Če v vsakem nezaželenem pojavu pri nas vidimo oživljanje fašizma, potem s tem ne škodimo samo z odrekanjem in uspehi izgrajeni demokraciji v ZR Nemčiji, ampak jemljemo mladini pogum, da si prizadeva za ohranitev in izboljšanje te demokracije,» je dejal Scheel. Tisti, ki dvomi o tem, da se je nemška demokracija že potrdila, vzbuja dvome tudi o tem, da je z udeležbo ZR Nemčije sploh mogoče izgraditi demokratično Evropo,» je menil zahodnonemški predsednik. Walter Scheel si je veliko dal opraviti s kritičnimi stališči tujega tiska v zvezi s tako imenovanimi «berufsverboti». «Tisti, ki naši demokratični pravni državi dajejo vzdevke, da je fašistična, zato ker ne dovoli dostopa v javno službo ljudem, ki hočejo našo demokratično ustavo izpodkopati, delajo demokraciji slabo uslugo. Predstava, da bo država dajala plačo in pokojnino revolucionarjem, ki si prizadevajo, da bi jo uničili, je sama po sebi dovolj absurdna. Samooobrambo demokracije zmerjati z «berufsverboti» ne pomeni nič drugega kot zamenjavati pravico z nepravičnostjo,» je dejal Scheel.

Svoje ugovore na račun kritike načina, kako ZR Nemčija obračunava z «radikalizmom» (čitaj: kritičnimi levičarji) je Walter Scheel podkrepil s podatki o «berufsverbotih» v Severnem Porenju - Vestfaliji, to je deželi, ki ima največje število prebivalcev v ZR Nemčiji, vladajo pa ji socialdemokrati skupaj z liberalci. Od 1. januarja do 1. septembra leta 1977 se je v tej deželi prijavilo za javno službo 34.159 ljudi. O 1.794 izmed njih je «urad za varstvo ustave» zbral tako imenovane «obremenilne dokaze». Samo v 164 primerih so o teh dokazih obvestili delodajalce, da bi končno vsega 20 kandidatov zavrnili. Ti podatki po Scheelovih besedah zgovorno kažejo, da je kampanja proti ZR Nemčiji neopravičena, seveda pa podatki prikrivajo tisti del zahodnonemške resničnosti, ki se nanaša na ozračje «lova na čarovnice» in na propagandne učinke takšnega lova, na mlade ljudi pri svetovno nazorskem in političnem opredeljevanju.

IVO VAJGL

PREVLADUJE VZDUŠJE ZMERNEGA PESIMIZMA

V Kairu prvi sestanek mešane izraelsko-egiptovske komisije

Pred zasedanjem je Sadat sprejel izraelskega zunanjega ministra Weizmana - V kratkem vrh držav «fronte zavračanja»

KAIRO — Včeraj se je začelo zasedanje mešane egiptovsko - izraelske vojaške komisije, katere delo bi utegnilo trajati več tednov in o kateri so se domenili na zadnjih pogovorih med egiptovskim predsednikom Sadatom in predsednikom izraelske vlade Beginom.

Egiptovska javnost se ob večkrat dokazani izraelski nepopustljivosti sprašuje, če hoče Begin samo zavlačevati pogajanja ter pridobiti na času, ne da bi privolil v nobeno od koncesij, ki so neobhodno potrebne, če hočejo doseči mir. Razočaranje Egipčanov se je še povečalo odkar so izraelski predstavniki jeli postavljati pogoje tudi kar zadeva umik s Sinajskega polotoka. Ko so govorili o Cisjordaniji in o pravicah palestinskega ljudstva, so se vsi dobro zavedali, da gre za vprašanja, ki jih bo zelo težko rešiti in da bodo pogajanja glede tega dolga in težavna. Mnogi pa so upali, da bo vsaj umik izraelskih okupacijskih čet s Sinaja potekal brez večjih zastojev, kar bi obenem dokazalo drugim arabskim državam, da so pobude egiptovskega predsednika Sadata obrodile prve konkretne sadove.

Pogovori v egiptovsko - izraelski vojaški komisiji bodo potekali za zaprtimi vrati, da bi našli način za prehod od dialoga k pogajanjem. Za sedaj sta obe delegaciji narazen glede vseh vprašanj od dnevnega reda do prisotnosti in obstoja izraelskih naselbin na Sinaju, od poteka mej do pojmovanja varnosti in prisotnosti izraelskih vojaških središč na polotoku.

Edina pozitivna točka je, ugotavljajo politični opazovalci v Kairu, politična volja obeh strani, da bi nadaljevali z dialogom pod vsako ceno. Ta politična volja pa se bo morala sedaj konkretizirati v sklepih vojaške komisije, katere zaključki (do katerih naj bi prišlo še pred 16. januarjem) naj bi služili kot podlaga zasedanju politične komisije, ki se bo sestala v Jeruzalemu. O poteku današnjega zasedanja ni nobenih vesti, treba bo počakati na neuradne izjave v prihodnjih dneh, da bi izvedli, če so dosedanje izraelske in egiptovske izjave zgolj del «pogajalnega manevra» ali pa če v resnici odražajo njihova izhodiščna stališča.

Izraelski obrambni minister Ezer Weizman, ki vodi telavivsko delegacijo, je včeraj pred začetkom zasedanja mešane vojaške komisije imel daljši pogovor s predsednikom Sadatom v Asuanu. Po mnenju nekaterih bi ta sestanek, do katerega je prišlo pred začetkom zasedanja, utegnil premakniti položaj iz sedanjega zastoja. Weizmana je Begin namreč pooblastil, da se pogaja, ne da samo predlaga. Vendar so v Egiptu mnogi mnenja, da je Sadat že preveč popustil in da bi moral pustiti vojakom, da se pogajajo o tehničnih vprašanjih.

Pred začetkom današnjega zasedanja je šef izraelske delegacije sporočil, da bo predložil Egipčanom dokument v petih točkah, ki je v bistvu predlog dnevnega reda. Te točke zadevajo postopen umik izraelskih sil s Sinaja, zemljepisno določitev demilitariziranih področij na polotoku, status letališč, ki bi jih Izrael hotel še vnaprej izkoriščati na Sinaju, nadzorstvo in inšpekcije ter izraelske naselbine, ki bi jih Jeruzalem hotel ohraniti.

Medtem ko v Kairu zaseda mešana egiptovsko-izraelska vojaška komisija, pričakujejo iz Damaska iz ure v uro vest, da se bodo sredi januarja sestale države tako imenovane «fronte zavračanja» ali, kot jih imenuje sirski predsednik Asad «fronte odločnosti». Po vesteh, ki prihajajo iz Damaska, naj bi to poročilo objavili ob koncu pogovorov med alžirskim predsednikom Bumedienom in Asadom. Bumedien je namreč prispel v torek v sirsko glavno mesto iz Amana, kjer se je sestal s tamkajšnjim kraljem Huseinom. Nikakor ni naključje, da je trenutno v Damasku tudi predsednik izvršnega odbora organizacije za osvoboditev Palestine Jaser Arafat. (if)

Saudska Arabija ne bo podražila petroleja

PARIZ — Saudska Arabija je odločno proti sleherni podražitvi petrolejskih proizvodov v letu 1978, vendar ne izključuje možnosti, da bodo ceno odslej določali ne več v dolarjih, temveč v posebni obračunski enoti, katere kotacijo bi določili na podlagi kotacije nekaterih močnih valut. Tako je izjavil saudski minister za petrolej Jamani, ki je izrazil zaskrbljenost svoje države spričo nihanja vrednosti dolarja, obenem pa je napovedal, da bo Saudska Arabija kmalu odkupila še zadnjih 40 odstotkov delnic družbe Aramco.

V zvezi s ceno petroleja naj omenimo, da je kuvajtski minister Kazemi povedal, da bo njegova država spoštovala sklep OPEC, organizacije držav izvoznic petroleja, da zamrzne ceno surove nafte

AGRIGENTO — Izraelski zunanji minister Moše Dajan je prispel včeraj zjutraj na zasebni obisk v Agrigento, kjer je obiskal arheološki muzej in Dolino templjev.

PO OBISKU MILOŠA MINIĆA V STOCKHOLMU

Možno še večje sodelovanje med Švedsko in Jugoslavijo

Veliko zanimanje na Švedskem za neuvrščeno gibanje

BEOGRAD — Zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić se je včeraj vrnil z obiska v Stockholmu, kjer se je pogovarjal s švedskim premierom Faelldinom, zunanjo ministrico Karin Soeder in šefom opozicije Palmejem.

V izjavi po vrnitvi na letališče Batajnica pri Beogradu je Minić najprej podčrtal, da so se v pogovorih v Stockholmu strinjali, da se odnosi in sodelovanje med Švedsko in Jugoslavijo dobro razvijajo in da obstajajo stvarne možnosti in odločenost obeh vlad za nadaljnjo razširitev sodelovanja na vseh področjih.

«Pri obravnavanju naših dvostranskih odnosov — je nadaljeval Minić — smo posebno pozornost namenili ekonomskim odnosom s Švedsko in nekaterim vprašanjem, ki se nanašajo na bivanje naših državljanov, ki so na začasnem delu v tej deželi. Dogovorili smo se, da bodo v okviru mešane komisije za gospodarsko, industrijsko in tehnično sodelovanje čimprej obravnavali naše ekonomske odnose in da čimprej podpišemo socialno konvencijo. Izmenjali smo tudi mnenja o nekaterih novih pobudah, ki bi lahko prispevale k razširitvi našega sodelovanja na gospodarskem in drugih področjih. Prepričani smo, da bodo doseženi dogovori prispevali k še ugodnejšemu razvoju dvostranskih odnosov in sodelovanja v prihodnje.»

Minić je povedal, da so v pogovorih na Švedskem dali zelo pomembno mesto razvoju mednarodnih odnosov. Pri tem so posebej obravnavali vprašanja varnosti in sodelovanja v Evropi in nadaljnje delo beograjskega sestanka KEVS v sklepni fazi, vprašanja razorožitve, odnose med razvitimi in deželami v razvoju in vzpostavitev nove mednarodne gospodarske ureditve.

«Tudi tokrat smo se lahko prepričali — je naglasil Minić — da so švedska stališča do vrste vprašanj zelo podobna stališčem Jugoslavije in sploh neuvrščenih držav. Švedska je, kot je znano, prisostvovala peti konferenci šefov držav in vlad neuvrščenih držav v Colombu kot gost in bi z enakim statusom rada sodelovala tudi na zunanjeministrski konferenci neuvrščenih držav v Beogradu.»

Ob koncu izjave je Miloš Minić izrekel prepričanje, da bodo njegov obisk in plodni pogovori, ki jih je imel na Švedskem, dali novo spodbudo za nadaljnje uspešno in vsestransko sodelovanje med državama. (vb)

BEOGRAD — Član zveznega izvršnega sveta in predsednik zveznega komiteja za informacije je včeraj sprejel italijanskega veleposlanika v Jugoslaviji Alberta Cavaglierija. Kot so sporočili, sta v daljšem pogovoru izmenjala mnenja o dvostranskem sodelovanju med državama, zlasti na področju informativnih dejavnosti.

Priprave na zasedanje mešanega komiteja za sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo

LJUBLJANA — Republiški komite za gospodarske odnose s tujino je včeraj med drugim obravnaval informacijo o pripravah na deveto zasedanje mešanega komiteja za gospodarsko, industrijsko in tehnično sodelovanje med Jugoslavijo in Italijo, ki bo predvidoma še ta mesec. Ocenili so, da bo to srečanje z italijanskimi partnerji še posebno pomembno zato, ker gre za prvo zasedanje po ratifikaciji osimskih sporazumov. To bo ugodna priložnost za temeljito razpravo in rešitev številnih vprašanj, ki zadevajo sodelovanje obeh dežel, tako na področju klasične blagovne menjave, maloobmejnega sodelovanja, sodelovanja v okviru sejemskih sporazumov ter industrijsko in poslovno - tehnično sodelovanja.

V OKVIRU PREISKAVE O BANKROTU MICHELEJA SINDONE

Bivši upravnik «Banco di Roma» Mario Barone že spet v zaporu

Preiskovalni sodnik Urbisci ga dolži utajevanja in ponarejanja dokaznega gradiva

Aretirani Mario Barone (Telefoto ANSA)

RIM — Nepričakovan razplet v preiskavi o bankrotu Micheleja Sindone: na ukaz milanskega preiskovalnega sodnika Ovilia Urbiscija so finančni stražniki včeraj zjutraj aretirali v Rimu Maria Baroneja, bivšega pooblaščenega upravnika zavoda «Banco di Roma». Barone, ki je obtožen, da je utajil in ponaredil dokazno gradivo, je bil popoldne premeščen v milansko kaznilnico San Vittore, kjer ga bo dr. Urbisci zaslišal v prihodnjih dneh.

Zaporni nalog, ki ga je milanski sodnik podpisal za bančnega funkcionarja, je povezan s seznamom okrog 500 klientov Sindonove «Banca Privata», katerim je upravni svet banke vrnil denar tik pred bankrotom. Kaže, da gre za vidne politike in podjetnike, katerih denar je Sindona skrivaj izvozil v Švico in ga nato spet «uvozil» v obliki deviz. Skupno naj bi na svojih deviznih tekočih računih imeli okrog 20 milijard lir, banka pa naj bi jim povrnila pologe ravno na pobudo Maria Baroneja, pooblaščenega upravnika rimske banke, ki naj bi bil imenovan na to dolžnost na prigovarjanje Sindone.

Finančni stražniki so aretirali Maria Baroneja včeraj zjutraj na njegovem domu v Rimu in ga seznanili z vsebino zapornega naloga, ki ga dolži, da je kršil člena 490 in 495 kazenskega zakonika. Bančni funkcionar je bil takoj nato odveden v kaznilnico Regina Coeli, od koder so ga popoldne odpeljali v Milan.

Včerajšnja aretacija Maria Baroneja je dokaz, da hočeta milan-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

ZARADI POSKUSA OBNAVLJANJA FAŠISTIČNE STRANKE

Policija zaprla sedež neofašistične Fronte della gioventù v Ul. Paduina

Avtonomiste so ponovno izgnali iz bivše občinske menze v Ul. Gambini Danes proces proti 10 ekstraparlamentarcem - Brzojavka Zaccagninija in solidarnost ACLI s pokrajinskim vodstvom Krščanske demokracije

Policija in karabinjerji so včeraj v zgodnjih popoldanskih urah zaprli zloglasni brlog neofašistične mladinske organizacije «Fronte della gioventù» in prijavili njene voditelje sodišču zaradi obnavljanja razpuščene fašistične stranke; nekaj ur kasneje pa so policisti in karabinjerji ponovno zaprli bivšo občinsko menzo v Ul. Gambini, ki so jo pred dnevi že drugič zasedli «avtonomni» mladinci.

To odločitev varnostnih organov je treba pripisati dejstvu, da so fašistični skrajneži v zadnjih dneh uprizorili v Trstu vrsto manifestacij, med katerimi so ranili dva mlada levičarja ter zagnali dve zažigalni steklenici in dimno bombo proti pokrajinskemu sedežu KD na Trgu S. Giovanni. Sedež neofašistične organizacije je policija zapečatila, ključe pa so izročili v varstvo upravniku poslopja.

Med posegom policistov v Ul. Gambini je bilo v bližini bivše občinske menze kakih 40 mladincev, ki so s sprevodom po bližnjih ulicah izkazali svoje negodovanje zaradi odločitve oblasti, da jih ponovno izženejo iz zasedenega poslopja.

V zvezi z zasedbo menze v Ul. Gambini naj ponovimo, da bo danes popoldne na tržaškem sodišču proces proti desetim mladim avtonomistom, ki so jih aretirali med prvim vdorom policije v center v Ul. Gambini 4. t.m. in jih obtožili posesti orožja, zasedbe javnega poslopja in moralne soudeležbe pri tatvini v trgovini jestvin Kobal. Avtonomisti so za danes napovedali dve manifestaciji in sicer ob 9. uri na Trgu Goldoni, ob 16. uri pa pred sodno palačo.

Policijske oblasti so torej končno izpolnile zahtevo demokratične javnosti in zaprle sedež zloglasne fašistične organizacije «Fronte della gioventù». Vsekakor je pomembno dejstvo, da so to naredili skoraj istočasno s posegom v Ul. Gambini, saj ta koordinirana akcija nekako potrjuje trditve o nasprotujočih si ekstremizmih, ki so zelo pri srcu italijanskim sredinskim krogom. Vendar pa bodo šele dogodki prihodnjih dni pokazali, kakšne namene imajo oblasti po zapori zloglasnega fašističnega brloga, kajti prepogosto se dogaja, da taki odloki obveljajo le za nekaj dni.

Ob koncu naj še omenimo, da je vsedržavni tajnik KD Zaccagnini poslal tržaškemu pokrajinskemu tajniku solidarnostno brzojavko ob bombnem napadu na palačo Diana, dogodek pa je odločno obsodilo tudi združenje katoliških delavcev ACLI, ki je izrazilo solidarnost tudi dvema mladima levičarjema, ki so ju fašisti pretepli v nedeljo zvečer v Ul. Coroneo.

KPI zavrača zakonski osnutek deželnega odbora o poklicnem izobraževanju

V okviru prve in tretje stalne komisije deželnega sveta se je včeraj pričela razprava o treh zakonskih osnutkih, ki zadevajo preosnovo poklicnega izobraževanja, in ki so jih predložili deželni odbor ter skupini KPI in PSI. Gre namreč za organski poseg na področju poklicnega izobraževanja, potem ko so z državnim zakonom ukinili razne ustanove, ki so delovale na tem področju.

V razpravo je prvi posegel socialdemokrat Lonza, ki je vztrajal pri zahtevi, da postane poklicno izobraževanje javna usluga, čeprav je istočasno tudi zavrnil predloge socialistov in komunistov.

Stališča deželne uprave je ostro kritiziral komunistični svetovalec Bergomas, ki je poudaril, da je osnutek, kakršnega predlaga deželni odbor, nazadnjaški in da sploh ne upošteva zakonov o reformi šolskega sistema, ki so v teku izvajanja ali ki jih bodo izvedli na vsedržavni ravni. Poleg tega osnutek ne upošteva obvez, meni svetovalec Bergomas, ki so jih sprejele stranke ustavnega loka v programskem sporazumu.

● **Vladni komisar Molinari je na** svojih poslovilnih obiskih pred odhodom v pokoj obiskal predsednika deželnega sveta Pittonija. Ob prisrčnem pogovoru mu je Pittoni izrazil priznanje za dolgoletno dejavnost v naši deželi in Trstu.

Danes ponoči je žena našega delovnega tovariša Jurija Kufersina Ančka povila krepko deklico

MARTINO

Srečnima staršema čestitamo, Martini pa želimo vso srečo v življenju.

SLOVO KONZULA S. KOVAČIĆA OD TRŽAŠKIH POSLOVNIH KROGOV

V hotelu Excelsior je bila sinoči krajša slovesnost, ki jo je priredila tržaška delegacija mešane italijansko - jugoslovanske zbornice iz Milana v čast jugoslovanskemu konzulu v našem mestu Srečku Kovačiću, ki odhaja na novo službeno dolžnost v domovini. Na slovesnosti, ki so se je udeležili podpredsednik Bole in številni drugi člani delegacije, se je predsednik dr. Latcovich toplo zahvalil konzulu Kovačiću — ki je zadnja leta prizadeto sledil razvoju gospodarskega sodelovanja med našim mestom in Jugoslavijo — za njegova vsestranska prizadevanja za čedalje večji uspeh sodelovanja ne le na gospodarskem, temveč tudi na drugih področjih. Iz govora predsednika Latcovicha je izzvenelo, da s konzulom Kovačićem odhaja iz Trsta ne le sposoben diplomatski predstavnik prijateljske države, temveč tudi osebni prijatelj premnogih Tržačanov. V spomin na njegovo bivanje med nami, je predsednik delegacije izročil konzulu Kovačiću zlato kolajno in umetniško sliko, za kar se je odhajajoči konzul s toplimi besedami zahvalil.

PROBLEMI POMORSTVA IN LADJEDELSTVA

Ladjo «Ausonia» bodo predelali v enoto za turistično križarjenje

Naročilo predvideva naložbo štirih milijard lir - Nova ladja za družbo «Premuda» - Kako je s carinjenjem tkanin v tržaški luki

V Tržaški arzenal — Sv. Marko je priplula potniška ladja «Ausonia», ki jo bodo v tem obratu predelali v ladjo za križarjenje. Z delom bodo začeli že čez nekaj dni. Predvidena je nauožba skoraj 4 milijard lir. Z novim naročilom je arzenal nekoliko zadihal, čeprav ostaja del njegovih zmogljivosti še vedno nezaseden. Položaj v obratu bo postal posebno pereč čez nekaj mesecev, ko bo arzenal izročil obe konštrukciji sedaj v gradnji, in sicer plovilo za polaganje cevi na morsko dno «Castoro VI» in plovno dvigalo.

Predstavniki pomorske družbe «Premuda» so te dni prezveli v ladjedelnici Italcantieri v Castellamaru di Stabia novo 30.300-tonsko ladjo «multipurpose» (ladjo za prevažanje različnih razsutih tovorov) «Premuda Bianca». Družba razpolaga že z eno ladjo istih tehničnih kakovosti, in sicer gre za enoto «Premuda Rosa», ki že dalj časa pluje pod zastavo tržaške družbe.

Vprašanja v zvezi s poslovanjem tržaškega pristanišča so bila včeraj predmet razprave na seji glavnega tajništva sindikalne organizacije CC dL - UIL. V poročilu, ki so ga izdali po seji, sindikalna organizacija poudarja zaskrbljenost ob novem povišku pristaniških tarif, pri čemer omenja, da so nasprotno v genovski luki najprej tarife povišali (od 1. januarja dalje) za okrog 30 odst., nato pa sklep preklicali in se opredelili za znatno manjši povišek. Poročilo nadalje poudarja, da je UIL pred časom že izrazila predstavnikom pristaniške ustanove svojo zaskrbljenost, ni pa na to dobila nobenega odgovora. V tujih konkurenčnih lukah pa tudi drugod v Italiji — pravi nadalje poročilo — pa je sodelovanje med vsemi komponentami, ki imajo opravka s pristaniškim delom, znatno bolj izrazito in uspešno, kar vpliva zlasti na hitrost opravljenih operacij. Tako so na primer prav v teh dneh v Savoni dosegli nov časovni rekord pri raztovarjanju ladje, o podobnih uspehih pa prihajajo vesti tudi iz pristanišča La Spezia.

Poročilo se nadalje ukvarja z vprašanjem carinjenja tkanin v tržaški luki in poudarja, da je ministrstvo za finance odredilo, naj v roku 30 dni preneha carinjenje tega blaga v Trstu in naj se ustrezne operacije prenesejo na carinarnice v Benetkah, Bergamu, Bielli, Pratu, Varesetu in Civitavecchii. Ukrep je prizadel tudi genovsko luko — naglaša poročilo — toda medtem ko so se Genovežani takoj uprli vsaki okrnitvi dela v svoji luki, se v Trstu nihče ne zgane.

● **Drevi ob 20.15 se bo** v Ul. Foscolo 7 sestala rajonska konzulta za Staro mitnico, ki bo preučila občinski proračun za leto 1978.

● **V Ul. Mauroner 2 se bo** drevi ob 20.30 sestala rajonska konzulta za Kjadin in Rocol.

● **Drevi bodo ob 20.30** v Nemškem inštitutu predvajali film režiserja Johannesa Schaafa «Trotta» (francoska verzija). Film prikazuje propad predstavnika avstro-ogrskega meščanstva vse do nastopa Hitlerja.

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VISJA KAKOVOST
MERE JOPIČEV OD 42 DO 54
NASIVKI
VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
TRST TEL. 796-301
Viale XX Settembre st. 16/III

VČERAJ NA KATINARI

Ganljivo slovo od Tončke Čokove

«Zbrani pred odprtim grobom se poslednjič poslavljamo od Tončke Čokove, nam predrage in zaslužne borke za napredek našega kulturnega, šolskega in političnega življenja. Čas, v katerem je živela Tončka, je zahteval od človeka veliko žrtev in samoodpovedi, mnogo humanosti in optimizma, delavnosti in trpljenja. Vse te lastnosti je naša Tončka imela. Kar pa je najbolj važno, je znala to kulturno bogastvo prenašati na mlajše generacije, šolsko mladino in na celotno naše ljudstvo.» Te besede je v imenu slovenskih družbenopolitičnih organizacij izrekel pred odprtim grobom Edmund Košuta, ki je na koncu svojega občutenega nagovora dejal, da se «bomo s posebno vdanostjo spominjali dela pokojnice v korist slovenske mladine in s tem v korist naše celotne narodnostne skupnosti.» Predsednik prosvetnega društva iz Lonjerja in s Katinare Radivoj Pečar se je Tončki Čokovi zahvalil za vse njeno delo za rast kulturnega življenja v teh vaseh. Njeno dediščino bo morala mladina izkoristiti, da bo slovenska beseda vedno živela v teh krajih.

Kako težka izguba je smrt Tončke Čokove za vso slovensko skupnost, priča tudi včerajšnji pogreb, katerega so se udeležili vidni predstavniki našega političnega in kulturnega življenja, med katerimi smo opazili konzula SFRJ Plečaša, predsednika SKGZ Raceta, deželnega tajnika SSk dr. Štoko, dolinskega župana Švaba, pa predstavnika SZDL Slovenije Hartmana, predsednika Obalne konference SZDL Kolenca in mnogo drugih, ki so se hoteli pokloniti spominu pokojnice. O priljubljenosti Tončke Čokove so pričali tudi venci generalnega konzulata SFRJ, ZZB NOV Slovenije, SPZ, SKGZ, ŠD Adrie, Dijaške matice in mnogo cvetja ter žalostinke, ki so jih peli pevci iz Lonjerja, s Katinare, iz Padriča in z Opčin pod vodstvom Sveta Grgiča.

Tončke Čokove ni več med nami. Bodočim rodovom bo o njeni prisotnosti pričalo delo, ki ga je opravila za kulturno rast vseh nas in ki je neprecenljive vrednosti. Naj ji bo lahka domača zemlja.

Pokrajinski laboratorij in univerza proučujeta lesketajoči se prah

Odbornik za zdravstvo tržaške pokrajine Ester Pacor je v zvezi z vestmi o prisotnosti svetlikajočega se prahu nad nekaterimi mestnimi predeli izjavila, da pokrajinski higienski laboratorij proučuje primer. Odbornik za zdravstvo se obenem zahvaljuje tržaškim občanom za sodelovanje, saj so na lastno pobudo poslali marsikateri vzorec laboratoriju, ki je pričel v sodelovanju z zavodom za industrijo in uporabno kemijo tržaške univerze raziskave o sestavi prahu.

Osebje vrtcev ONAIRC terja svoje pravice

Položaj osebja otroških vrtcev, ki so bili prej pod upravo ONAIRC in so prešli pod upravo države, se še ni razčistil in ostaja še naprej razlog velikega nezadovoljstva ne le med prizadetim osebjem, temveč tudi med starši in vsemi, ki spremljajo razvoj dogajanja na tem področju.

Ta problematika je bila včeraj predmet razprave na zborovanju, ki so se ga udeležili tudi sindikalni predstavniki enotne federacije CGIL, CISL in UIL. Po proučitvi položaja so nakazali vrsto problemov, ki jih bo treba čimprej rešiti. Osebje vrtcev zahteva v prvi vrsti izplačilo celotne trinajste plače za leto 1977 vsem uslužbencem. Nadalje zahtevajo priznanje starostne delovne dobe za razdobje, ko so delali pod upravo ONAIRC. Med drugim postavljajo v razpravo tudi vprašanje delovnih urnikov.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU
ob tridesetletnici ustanovitve
prireja
ZGODOVINSKO RAZSTAVO
LONDON 1915 - OSIMO 1975
Otvoritev bo v soboto, 14. t.m., ob 18. uri v prostorih Slovenske prosvetne zveze v Ul. sv. Frančiška 20.

PRVO PREDAVANJE O NAŠI ODRSKI UMETNOSTI

Razvoj slovenskega gledališča v znamenju mnogih polemik

Ciklus predavanj, ki jih prireja v Kulturnem domu NŠK, je odprl prof. Dušan Moravec iz Ljubljane

V priredbi Narodne in študijske knjižnice iz Trsta je bilo včeraj v Kulturnem domu prvo predavanje ciklusa petih predavanj o «Slovenski gledališki umetnosti». Številnemu občinstvu je o «razvoju slovenskega gledališča od 1848 do 1920 leta» predaval prof. Dušan Moravec, dramaturg, publicist, strokovni pisec in dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Prof. Moravec je uvodoma dejal, da je rojstvo slovenskega modernega gledališča razpeto med dva temeljna zgodovinska dogodka, in sicer med francosko in marčno revolucijo. Francoska revolucija je dala pobudo za rojstvo prvih slovenskih iger in tu gre omeniti predvsem A. T. Linharta in njegovi priredbi «Matiček se ženi» ter «Županovo Micko». Marčna revolucija leta 1848 pa je dala pobudo za nove gledališke dogodke. Nekaj let za tem burnim zgodovinskim dogodkom so ustanovili v Ljubljani «Slovensko društvo», kjer so uprizorili Linhartovega «Matička» v duhu revolucionarnega razpoloženja. Oživela pa so tudi druga slovenska središča, kot na primer Celje in Trst, kjer so ustanovili «Slavljansko društvo», ki je že leta 1850 priredilo gledališko predstavo. Po teh dogodkih pa je v razvoju slovenskega gledališča spet premor, saj se je takrat pojavil Bachov absolutizem, ki je zamoril kulturo posameznih narodov. Naslednji vzpon je doba čitalnic, ki pa so gojile bolj družabno življenje. Obdobje čitalnic je brez resničnih kulturnih dosežkov, gledališki repertoar je bil zelo slitek. Iz odpora do tega nizkega nivoja izhaja pobuda Mladoslovencev z Levstikom na čelu, da se osnuje dramatično društvo, ki naj bi bilo osnova pravi gledališki hiši. Prelomnica v slovenskem gledališkem življenju pomeni pa vsekakor nastop prvega profesionalnega režiserja in igralca Ignacija Borštnika, kateremu je uspelo kolikortoliko odpraviti amaterizem. Vendar je Borštnik kmalu zapustil Ljubljano in odšel v Zagreb, v slovensko gledališko središče pa so se naselili Čehi, ki so izvajali nad gledališčem monopol.

Prof. Moravec se je nato zaustavil pri opisu ostre gledališke polemike med Cankarjem in Govekarjem, ki ga slovenska literarna zgodovina označuje za spopad o Krpanovi kobili. Predavatelj je natančno analiziral vzroke, ki so privedli do ostrega spopada in podal stanje v takratnem slovenskem gledališču, ki je zaprlo vrata Ivanu Cankarju. S prihodom novega ravnatelja ljubljanske gledališke hiše Friderika Juvančiča se je sicer stanje nekoliko izboljšalo. Juvančič pa je svoje mesto obdržal le za eno sezono, nakar mu je spet sledil Govekar. Prof. Moravec je svoje predavanje ilustriral tudi z diapozitivi, ki so prikazali najbolj znane igralce obravnavanega časa.

Včerajšnje predavanje je bilo vsekakor dober uvod v ciklus o slovenski gledališki umetnosti.

Raziskava o varnosti tržaškega laboratorija za rakasta obolenja

Tržaški pokrajinski zdravnik Carlo Severini je poveril posebni tehnični ekipi raziskavo, ki bo morala preveriti, če obstaja možnost kontaminacije zaradi radioaktivnega sevanja v laboratoriju za rakasta obolenja. Preiskavo je sprožilo tehnično osebje laboratorija zaradi slabih pogojev za delo, predvsem pa, ker po njihovem obstaja možnost, da pretanke stene omogočajo sevanje shranjenih radioaktivnih snovi.

GLASBENA MATICA TRST

Zaradi bolezni v orkestru «I FILARMONICI» iz Bologne bo na 5. abonmajskem koncertu nastopil

SLOVENSKI KOMORNI ORKESTER

Dirigent ANTON NANUT
Solista:
Karel Bradač - rog
Janez Prašnikar - rog

V soboto, 14. januarja 1978, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29, tel. 418605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
Sezona 1977-78

BRANISLAV NUŠIĆ
OBLAST
komedija v dveh delih

Prevod MILAN JESIH
Scena arh. SVETA JOVANOVIĆ
Kostumi
in maska SLAVICA LALICKI
Koreografija JANEZ MEJAČ
Priredba
in režija **MIROSLAV BELOVIČ**

Jutri, 13 januarja, ob 20.15
ABONMA RED J.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 12. januarja
TATJANA

Sonce vzide ob 7.44 in zatone ob 16.43 — Dolžina dneva 8.59 — Luna vzide ob 9.34 in zatone ob 21.08.

Jutri, PETEK, 13. januarja
VERONIKA

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 7,9 stopinje, najnižja 6,4, ob 13. uri 7,9 stopinje, zračni tlak 1011,1 mb rahlo pada, vlaga 92-odstotna, nebo oblačno, veter 10 km na uro jugovzhodnik, dežja je padlo 4 mm, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 10. in 11. januarja 1978 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 28 oseb.

UMRLI SO: 73-letni Arturo Ballaben, 71-letna Bernardina Benussi vd. Sarocchi, 68-letni Giovanni Pilar, 69-letni Mario Giuressi, 74-letna Giuseppina Sulcih vd. Deponte, 96-letna Carolina Biekar vd. Bisi, 64-letna Natalia Furlan por. Sluga, 55-letni Egidio Colombin, 66-letni Francesco Gesmundo, 73-letni Pietro Muraro, 66-letni Paolo Fazio, 67-letna Domenica Facchi vd. Martinel, 86-letna Vanda Valenti vd. Ranzatto, 78-letni Francesco Komen, 57-letni Alfredo Maruzza, 41-letna Ingrid Kamp por. Settimo, 38-letni Pino Clementini, 40-letna Marisa Wagner por. Cogoi, 63-letna Lidia Ruzzier por. Pensalfine, 78-letni Amedeo Antole, 84-letni Giovanni Piccini, 76-letna Luigia Pegan, 66-letni Giovanni Sindici, 69-letni Alessandro Flego, 83-letni Vittorio Rossato, 84-letni Giuseppe Usmiani, 57-letna Libera Burger por. Serantoni, 69-letna Valerija Tavčar vd. Degan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Montorsino 9, P.le Valmaura 11.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.

Dramski studio Stalnega slovenskega gledališča pod vodstvom Maria Uršiča in v sodelovanju režiserja Zvoneta Šedlbauerja z Akademije za gledališče, radio, film in televizijo iz Ljubljane, priredi jutri, 13 t.m., ob 20. uri v prostorih SPZ, Ul. sv. Frančiška 20//II,

PREDAVANJE O OSNOVAH DRAMSKE IGRE

Vljudno vabljeni!

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

TECAJI VALUT V MILANU
DNE 11. 1. 1978

Ameriški dolar:	debeli	870.—
	drobni	840.—
Funt šterling		1665.—
Švicarski frank		430.—
Francoski frank		182,50
Belgijski frank		25,75
Nemška marka		408.—
Avstrijski šiling		57,50
Kanadski dolar		755.—
Holandski florint		380.—
Danska krona		145.—
Švedska krona		180.—
Norveška krona		163.—
Drahma:	debeli	20,20
	drobni	19,50
Dinar:	debeli	42.—
	drobni	42.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

Gledališča

VERDI

Drevi ob 20. uri peta ponovitev baleta «Spartacus». Pri gledališki blagajni so na razpolago še preostale vstopnice za drevišnjo predstavo.

AVDITORIJ

Ob 20.30 (konec ob 23.15) «Ljubosumne ženske» Carla Goldonija. V abonmaju: kupon št. 5. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

ROSSETTI

Jutri, 13. t.m., ob 20.30 gostovanje SNG Drama iz Ljubljane s Pirandellovim delom «Velikani z gore» (I giganti della montagna). Za abonente Stalnega gledališča in SSG 50 odst. popusta. Znižane cene za mladino in za študente. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni Kulturnega doma.

Od torka, 17. t.m., «La potenza delle tenebre» L. Tolstoja. Predvaja gledališče Emilia Romagna v režiji Paola Giuranneja. Predstava v abonmaju: kupon št. 6. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine
v sodelovanju s
Stalnim slovenskim gledališčem
Izredna predstava
DRAME SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE
Jutri, 13. t.m., ob 20.30 v gledališču Rossetti

LUIGI PIRANDELLO
VELIKANI Z GORE
(I giganti della montagna)

Prevod JANKO MODER
Scenografija METLIKA VOVK
Kostumi ALENKA BARTL
Glasba URBAN KODER
Ples in študij giba LOJZKA ŽERDIN
Načrtovalka luči CHRIS JOHNSON
Asistent scenografije BREDA JONTES
Filmske projekcije MATJAŽ ŽBONTAR
Tonsko vodstvo BRANKO STARIČ
Lektor MIRKO MAHNIČ
Režija **ŽARKO PETAN**

Prodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma v Trstu od 12. do 14. ure. Abonenti SSG imajo 50 odst. popusta.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
gledališče «FRANCE PREŠEREN» v Boljuncu

OTON ŽUPANČIČ
VERONIKA DESENIŠKA
tragedija v dveh delih (pet dejanj)
Ob stoletnici pesnikovega rojstva

Scena VLADIMIR RIJAVEC
Kostumi MIJA JARČEVA
Glasba MOJMIR SEPE
Režija **JOŽE BABIČ**

V soboto, 14. t.m. ob 20.30 SOBOTNI ABONMA.

V nedeljo, 15. t.m. ob 16. uri NEDELJSKI ABONMA.

Iz tehničnih razlogov bo nedeljska predstava ob 16. uri namesto ob 17. uri.

Mali oglasi

PODJETJE išče uradnika z odsluženim vojaškim rokom ali uradnico, po možnosti z znanjem upravnih poslov (plače, IVA itd.). Ponudbe sprejema oglasni oddelek Primorskega dnevnika pod šifro «URADNIK».

Kino

Ariston 16.00—22.00 «Bordella». Al Lettieri, Luigi Proietti, Christian De Sica. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Mignon 15.00 «La grande avventura».
Nazionale 15.30 «Le avventure di Bianca e Bernie». Barvna risanka.
Grattacielo 16.00 «In nome del papa re». Nino Manfredi. Barvni film.
Excelsior 15.30 «Guerre stellari». Mark Hamill, Carrie Fisher.
Fenice 16.00 «L'orca assassina». Richard Harris in Charlotte Rampling.
Eden 16.30 «I violenti di Roma bene». Antonio Sabato. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Ritz 16.00—22.15 «Il bel paese». P. Villaggio, S. Dionisio, A. Mazzamauro. Barvni film.
Filodrammatico 15.00—22.00 «La mondana felice». S. Hollander. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 15.30 «Bilitis». D. Hamilton. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Aurora 16.30 «Una giornata particolare». Sofia Loren, Marcello Mastroianni. Barvni film.
Capitol 16.00 «Madame Claude». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Porci con le ali». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Impero 16.00 «Salò». Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Ideale 16.00 «Il gobbo di Londra». Günter Stoll, Barvni film.
Vittorio Veneto 16.30 «Mogliamante». Laura Antonelli, Marcello Mastroianni. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Radio 16.00 «Il re dei giardini di Marvin». Jack Nicholson, Ellen Burstyn, Bruce Dern. Barvni film.
Astra 16.30 «Il gatto a nove code». Karl Malden, Catherine Spaak. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Volta (Milje) 17.00 «Emmanuelle l'antivergine». Silvia Kristal. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 15. t.m., 5. zimski sprehod na Artviže. Zbirališče je ob 8. uri na glavni avtobusni postaji. Odhod avtobusa do Materije je ob 8.10. Izlet bo potekal iz Materije na Artviže ter nazaj čez Brezovico, Slope ter v Kozino. Vabljeni.

SPDT prireja v nedeljo, 15. t.m., smučarski avtobusni izlet v Ravascletto in na Zoncolan. Odhod bo ob 6. uri izpred sodnije, na Proseku bo ob 6.15 ter ob 6.20 v Križu. Kdor se ne more udeležiti izleta, naj to javi na sedež SPDT (tel. 744249) od 19. do 20. ure.

Prispevki

V počastitev spomina Nika Kosmača darujeta Anica in Gorazd Pertot 20.000 lir za PD Slovenec.

Namesto cvetja na grob Nika Kosmača daruje družina Just Fabjan 10.000 lir za PD Slovenec. V isti namen daruje Srečko Živec 10.000 lir za PD Slovenec.

V počastitev spomina dragih učiteljic Amalije in Tončke Čok darujeta Angela in Karlo Geo 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na učiteljico Amalijo Čok darujejo njeni bivši učenci 5. razreda, zadnjega letnika pred ukinitvijo slovenske šole pri Sv. Ivanu, 1927. leta, Andrej Kranjec, Amalija Vouk, Pina Dodič, Lucija Mlač, Alojzija Zupančič in Guerrino Zulian 42.000 lir za TPPZ.

V počastitev spomina Amalije Čok in Tončke Čok darujeta družini Kodrič in Šiškovič 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Tončko Čok daruje Darko Švab 20.000 lir za Dijaško matico.

Gospodarska zadruga v Bazovici izreka mami Mariji, možu Silvestru, hčerama Mariji in Magdi z družinama, bratu Silvestru z družino ter drugim sorodnikom globoko sožalje ob prerani smrti Štefanje Križmančič roj. Ražem.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, hči, nona in sestra

ŠTEFANJA RAŽEM por. KRIŽMANČIČ
(FRLINOVA)

Pogreb bo danes, 12. t.m., ob 15. uri iz hiše žalosti v Bazovici.

Žalujoči: mož Silvester, hčeri Marija in Magda z možema, mati Marija, brat Silvester z družino, vnuki Igor, Ivana in Alenka ter drugo sorodstvo

Bazovica, 12. januarja 1978

Naznanjamo žalostno vest, da nas je dne 10.1.1978 za vedno zapustila naša draga

VALERIJA TAVČAR vd. DEGAN

Pogreb bo danes, 12. t.m., ob 13. uri iz kapele na pokopališču v Barkovljah.

Žalujoči: sinova Bruno in Vittorio z ženama, sestri Milka in Darinka z možem, nečaki Edi, Zorko in Iža, vnuka in drugo sorodstvo

Trst, 12. januarja 1978

DO 15. JANUARJA LETOS

Skupni ali ločeni premoženjski režim: zakonci se morajo dokončno odločiti

Rok 15. januarja 1978, do katerega se morajo zakonci v Italiji odločiti kateri režim si izberejo, se naglo bliža, večajo pa se tudi dvomi o pravilnosti take ali drugačne izbire. Zlasti velja to za tiste, ki imajo poleg nepremičnin še podjetje, ki seveda probleme še povečuje. Slovensko deželno gospodarsko združenje je o novi zakonodaji priredilo uspelo predavanje dr. Zottija v Kulturnem domu, veliko članov pa je bilo s problematiko seznanjenih z okrožnicami, članki ali z informacijami v uradih združenja. Še vedno pa je pri večini veliko dvomov. Naj zato sintetično orišemo glavne značilnosti zakona:

— Smisel zakona je, da je vse, kar ustvarita zakonca v skupnem življenju skupna last;

— Zatorej so iz te skupne lastnine izvzete vse tiste dobrine, ki sta jih zakonca imela pred poroko, tiste, ki sta jih podedovala ali prejela v dar in tiste, ki se nanašajo strogo na poklicno dejavnost posameznega zakonca.

Spremembe družinskega prava so stopile v veljavo 20.9.1975. Od tega dne dalje velja torej skupni premoženjski sistem za zakonce. To se pravi, da je vse, kar sta zakonca kupila po tem datumu, skupna last, če nista drugače sklenila z javnim aktom.

Zakon št. 151 z dne 19.5.1975 pa daje zakoncema možnost izbire. In sicer: medsebojne odnose lahko uredita z javnim notarskim aktom in si premoženje kupljeno po poroki, toda pred 20.9.1975, ki je bilo vpisano samo na enega ali drugega razdelita na enaka deleža. Za to so predvidene davčne olajšave in zakonca za prepis tega premoženja ne plačata nobenih davkov. Strošek notarskega akta, ki pa ga morata sporazumno podpisati oba zakonca najkasneje do 15.1.1978, znaša približno 150.000 lir. Prav gotovo je za marsikoga davčna olajšava za prepis tolikšna, da se mu ta strošek obilno izplača.

Kdor pa se z določili zakona ne strinja in ima raje stari sistem ali tako imenovano ločeno premoženjsko stanje, mora to svojo odločitev izpričati na matičnem uradu občine, kjer je zakon sklenil, najkasneje do 15.1.1978. Svojo izjavo lahko poda do tega dne tudi pri notarju, vendar znaša strošek v tem primeru okrog 30 tisoč lir. Izjavo o ločenem premoženjskem stanju (separazione dei beni) lahko poda en sam zakonec, tudi če se drugi s to odločitvijo ne strinja.

Kaj rabijo zakonci v obeh primerih:

Skupno premoženje ali comunione dei beni: če želita združiti premoženje ustvarjeno pred 20.9.1975, morata zakonca prinesti notarju izvleček poročnega lista (estratto degli atti di matrimonio) — dobe ga na občini, kjer sta zakonca sklenila poroko ali na občini kjer so poročni akt prepisali; davčni številki (codice fiscale) obeh zakoncev, ter vse podatke — kupoprodajne pogodbe katastrske in zemljiškoknjižne številke premoženja, ki ga nameravata združiti. Akt morata podpisati oba zakonca.

Če oba ali en sam zakonec izbere(ta) ločeni premoženjski sistem (separazione dei beni), morata predložiti matičnemu uradu izvleček poročnega lista (kot zgoraj). Na matičnem uradu občine, kjer je bila poroka sklenjena, je dovolj, da eden izmed zakoncev poda izjavo v prisotnosti dveh prič. Kdor to izjavo poda pri notarju, ne rabi prič, mora pa predložiti svojo davčno številko. Kdor poda izjavo v matičnem uradu, mora nato izvleček iz poročnega lista z oznako, da je optiral za ločeni premoženjski sistem žigosati na registrskem uradu v Miramarskem drevoredu 9. Žigosanje je brezplačno.

Kdor ne bo do 15.1.1978 izbral ločenega premoženjskega sistema in ne bo sklenil akta o združitvi premoženja, kupljenega pred 20.9.1975, bo imel sledeče stanje: vse, kar sta zakonca kupila do 20.9.1975, bo vpisano na tisto ime, kot sta ga pač ob nakupu navedla na kupoprodajni pogodbi. Vse kar sta ali kar bosta kupila po tem datumu, pa bo skupna last.

Skušali smo v zelo strnjeni obliki prikazati glavne značilnosti zakona in kako se je treba ravnati za sestavo enega ali drugega akta, da bi preprečili morebitno dolgotrajno čakanje v vrstah, ki so pred vrati raznih uradov vsak dan daljše. Kdor bi rad v zadnjem trenutku sestavil enega izmed aktov in nima davčne številke, opozarjamo, da jo bo čakal najmanj en mesec, če gre na finančno intendenco — Largo Panfili št. 2 v pritličju na svojo roko. Dobil pa jo bo nemudoma, če se predstavi s pismeno zahtevo svojega notarja, da jo rabi za sestavo aktov o premoženjskem stanju ali za druge notarske potrebe.

Kdor se je poročil po 20.9.1975 in ni ob podpisu poročnega akta izbral ločenega premoženjskega sistema, ne more v tem času nič več ukreniti, temveč eventualno kasneje s sporazumno konvencijo obeh zakoncev, baje, s privoljenjem sodišča.

Kdor se je poročil v tujini, lahko poda izjavo o ločenem premoženjskem sistemu samo pred notarjem in ne na matičnem uradu.

Za podrobnejše informacije se lahko vsi tisti, ki imajo podjetja ali kakršnokoli aktivnost, obrnejo na urade Slovenskega gospodarskega združenja.

* * *

Ker zapade rok za ureditev premoženjskega stanja 15. januarja, to je na nedeljo, bo matični urad tržaške občine, kljub prazniku, odprt od 8. do 12. ure.

ŽIVLJENJSKE POTREBŠČINE NA TRŽAŠKEM

Med prehrano v preteklem letu najhujša podražitev pri sadju

Jabolkom delicious je cena poskočila kar za 87% - Med ribami na vodilnem mestu skuše - Poprečna cena pražene kave se suka na višini skoraj 9.000 lir

Statistični urad tržaške občine je objavil podatke o gibanju cen življenjskim potrebščinam na Tržaškem v preteklem decembru. Poročilo je toliko bolj zanimivo, ker prinaša tudi podatke o stanju konec leta 1976, tako da je mogoče iz ustreznih pregledov sestaviti koristno primerjavo.

Zanimivo je, da so se cene prehrane v preteklem letu najbolj dvignile pri sadju in v tem okviru pripada prvo mesto jabolkom vrste delicious, katerim cena je od decembra 1976 do decembra 1977 poskočila v poprečju s 437 na 817 lir za kilogram, kar predstavlja povišek v razmerju 87%. Sledijo hruške vrste abate s poviškom + 82,2% (s 500 na 911 lir kg), jabolka golden s poviškom + 78,5% (s 414 na 739 lir kg), jabolka jonathan s poviškom + 74,4% in hruške kaiser s poviškom + 71,7%; druge vrste sadja so se podražile v znatno manjšem razmerju: skok gre od minimuma + 2,1% pri bananah do maksimuma + 30,7% pri limonah.

Močne podražitve so nastale tudi pri svežih ribah. V tem pogledu pripada vodilno mesto škušam, katerih cena je poskočila poprečno s 1.585 na 2.395 lir za kg (+ 51,1%); sledijo ciplji (+ 31,2%), kalamari (+ 25,7%), sardoni (+ 22,2%), sipe (+ 19,3%), itd.

Imamo pa v tem seznamu tudi dve «častni izjemi», in sicer morske liste, ki so se v zadnjem letu pocenili za 12,3%, in pa kaperocole, katerim je cena popustila za 2,1%.

V seznamu drugih prehrambenih artiklov gredo poviški od minimuma + 1,1% pri domačih jajcih do maksimuma + 37,9% pri mešanici pražene kave (to poživilo se je decembra leta 1976 prodajalo poprečno po 6.313 lir kg, konec decembra 1977 pa je znašala njegova cena 8.705 lir). V nadaljevanju navajamo podatke za nekatere značilne vrste jestvin, in sicer prva številka predstavlja ceno konec decembra 1976, druga pa ceno konec decembra 1977 (v oklepaju povišek v odstotkih): oluščen riž prve izbire v konfekcijah 723-956 lir kg (32,2%); perutnina 1.396-1.830 lir kg (31,1%); sveže goveje meso za juho s kostmi 1.407-1.800 lir kg (27,9%); zmrznjena polenovka 3.500-4.450 lir kg (27,1%); navaden fižol 1.148-1.418 lir kg (22 odst.); sveža teletina prve izbire brez kosti 5.424-6.658 lir kg (22,8 odst.); tunina v olju 4.367-5.328 lir kg (22%); konserviran grah prve izbire 1.733-2.100 lir kg (21,2%); konservirano meso v škatlah 3.253-3.923 (20,6%); konserviran fižol v škatlah 612-734 lir kg (19,9%); jajčne testenine v konfekcijah po 500 gr 545-653 lir pol kilograma (19,8%); olje iz zemeljskih lešnikov 1.226-1.457 lir liter (18,8%).

● V petek so na Združenju tržaških esperantistov v Ulici Trento 1 izvolili nov odbor združenja, ki je tako sestavljen: predsednik je Edvige Ackermann Tantin, podpredsednik Elda Doerfler Rupini, tajnik Ettore Marzari, blagajnik Maria Teresa Grione, svetovalci pa so Renato Bisi, Anita Altherr in Adriana Gerdina.

NA SOBOTNI SEJI V BAZOVIŠKEM DOMU

PORAZDELITEV FUNKCIJ V NOVEM ODBORU TPPZ

Za predsednika je bil izvoljen Oskar Kjuder, podpredsednika sta Rudi Žerjal in Lojze Počkaj, tajnik pa Davorin Križmančič

V soboto so se v Bazoviškem domu sestali novoizvoljeni odborniki Tržaškega partizanskega pevskega zbora ter si porazdelili funkcije. Za predsednika je bil izvoljen pevovodja zbora Oskar Kjuder. Za podpredsednika sta bila izvoljena Rudi Žerjal in Lojze Počkaj, tajniško mesto so poverili Davorinu Križmančiču, podtajnika pa sta Lucijan Padovan in Romeo Ferfolja. Blagajnik zbora je Stanko Vodopivec, namestnika pa Vilko Batič in Fabio Viola, ki je bil kooptiran v odbor. Gospodar je Miran Batič, namestnika sta Stane Kralj in Adrijan Kalc. V tehnično komisijo so bili izvoljeni Eligio Giorgi kot načelnik, Marjan Rožem ter Milan Kalc in Diego Kolarič (oba kooptirana v odbor). V disciplinsko socialno komisijo so bili izvoljeni Lucijan Malalan (načelnik), Silvan Maver, Miran Batič in Ivan Čač.

Umetniško komisijo sestavljajo Stane Raztresen (načelnik), Aleksij Curk, Sergio Dalmasso, Drago Gašperlin, Karlo Grgič, Oskar Kjuder ter Rudi Mikež in Aldo Presel (kooptirana).

V nadzorni odbor so bili izvoljeni Maks Kalc, Albin Orel in Marjan Kralj.

Za arhivarje TPPZ sta bila imenovana Oskar Čok in Josip Žagar, za načelnika orkestra Jagoda Kjuder (kot namestnika pa Mariza Batič in Paolo Cerkvenič). Sanitetni referent je dr. Marjan Spetič, pomočnica pa Milka Kjuder. Odgovorni za razstavno dejavnost so Sergio Dalmasso, Adrijan Kalc in Marija Dalmasso (kooptirana v odbor).

Komisijo za tisk sestavljajo Miro Presel (načelnik), Stane Raztresen, Oskar Kjuder, Davorin Križmančič, Sergio Dalmasso, Aleksij Curk, Marjan Spetič, Drago Gašperlin in Aldo Presel (kooptiran). V komisijo za ugotavljanje prisotnosti so bili izvoljeni Silvan Maver, Maks Kalc ter Milan Slapnik, Mirko Čok in Paolo Cerkvenič (kooptirani). Šoferja TPPZ sta Ivan Grgič in Adrijan Kalc, zapisnikarja pa Miro Preselj in Davorin Križmančič.

TPPZ stopa tako z novim odborom v novo delovno sezono, ki se obeta plodna kot vse dosedanje. Zbor bo namreč spet javno nastopil že v soboto, 21. januarja, v Turjaku, kjer bo imel celovečerni koncert. Zbor nadalje sporoča, da bo v tem mesecu urnik vaj naslednji: ob torkih od 19. do 20.30 vaje orkestra, nato vaje z otroki in recitatorji; ob petkih od 19. do 20.30 vaja orkestra, nato zbora.

BENEŠKI DNEVNIK

SLORI v Čedadu se pripravlja na manjšinsko konferenco

V Beneški Sloveniji so se že resno lotili priprav na manjšinsko konferenco, ki bo najbrž že v marcu v Vidmu v organizaciji tamkajšnje pokrajinske uprave. Glavno nalogo za pripravo dokumentarnega gradiva, ki naj bi na najbolj nazoren način prikazalo zgodovino in sedanjo problematiko beneških Slovencev si je prevzel čedadski odsek Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI. Člani inštituta so se namreč sestali v petek, 6. januarja, v Čedadu ter sklenili imenovati čim širši krog sodelavcev, ki bodo pomagali zbirati ter primerno prikazati ustrezno dokumentacijo. Inštitutu bodo seveda v prvi vrsti pomagale pri zahtevnem a nadvse pomembnem in koristnem delu slovenska kulturna društva iz Beneške Slovenije.

Naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK za leto 1978

Celoletna . . . . . 29.000 lir
Mesečna . . . . . 2.900 lir

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6
Tel. 795-823

Raznašalci
Pošta: Tekoči račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tek. račun št. 1192

Uprava: Gorica, Ul. XXIV Maggio št. 1/I
Tel. 83-382

Raznašalci
Pošta: Tekoči račun ZTT 11/5374

VSEM NAROČNIKOM NUDI PRIMORSKI DNEVNIK REVIJO «DAN» IN MALE OGLASE ZASTONJ

ŠIRIJO SE PROTESTI GOSPODARSKIH OPERATERJEV

Dekret finančnega ministra tudi včeraj osrednji politični dogodek na Goriškem

Vprašanje deželnega svetovalca Devetaka - Vprašanje socialistov goriškemu županu
V ponedeljek sestanek v Gorici s parlamentarci Furlanije - Julijske krajine

Ministrski dekret, ki spreminja dosedanjo ureditev carinarnic in carinjenja blaga na meji, je bil tudi včeraj osrednji politični dogodek na Goriškem. Politični in gospodarski operaterji se namreč, in to upravičeno, boje, da bodo novi predpisi v prvi vrsti oškodovali tukajšnje gospodarstvo, ki temelji tudi na posredništvu oziroma mednarodni trgovini. Pri tem velja razlikovati dvojno zaskrbljenost. Gospodarski operaterji od izvoznikov, špediterjev, avtoprevoznikov do industrialcev se boje, da se bo občutno skrčil obseg poslov. Po drugi strani pa se pojavlja zaskrbljenost tudi pri odgovornih krajevnih politikih, ki so si izmislili in tudi že delno uresničili velikanske obmejne infrastrukture, da bodo slednje ostale, kljub velikanskim zneskom javnega denarja, ki so ga v te objekte vložili, neizkoriščene. Nekatere načrte, zlasti tistega glede avtoporta pa bo treba najbrž precej skrčiti oziroma prilagoditi novi stvarnosti. Ministrski dekret je torej, še preden je bil objavljen v uradnem listu, vzbudil val ogorčenih protestov. Prvi so reagirali gospodarski operaterji, ki so že po prvem sestanku v torek, ko so ocenili položaj, poslali brzojavni protest ministru Pandolfiju. Protestirali pa so tudi pri deželnih pokrajinskih in občinskih oblasteh ter pri goriškem prefektu. Avtoprevozniki, ki se tudi čutijo ogroženi zaradi novih predpisov, grozijo s širšo protestno akcijo, vendar do zdaj še ni znano, kako jo bodo izpeljali. Vsekakor 20. januar, ko bi morali stopiti v veljavo novi predpisi, je tako rekoč pred vrati in bi moral biti torej prihodnji teden odločilnega pomena za rešitev te zapletene zadeve. Na nov položaj so reagirale tudi nekatere stranke. Tako je socialistični občinski svetovalec Del Ben že včeraj zjutraj naslovil na goriškega župana De Simoneja pismo, v katerem opozarja na nujnost takojšnjega sklicanja občinskega sveta, da bi glede tega vprašanja zavzeli enotno in torej odločno stališče. Del Ben opozarja nadalje župana, da je občinski svet na svoji zadnji seji v ponedeljek, 9. t.m., odobril nadaljnje sklepe za izgradnjo obmejnega postajališča pri Vrtojbi, ki pa bo, v primeru, da bodo ministrske odredbe obveljale, ostale precej neizkoriščene. Deželni svetovalec socialistične stranke odv. Devetag pa je naslovil na predsednika deželnega odbora Comellija brzojavko, v kateri vprašuje, kaj namerava odbor ukreniti, spričo nove nevarnosti, ki jo predstavljajo za goriško gospodarstvo zadnji ukrepi finančnega ministrstva. Devetag nadalje sprašuje, če predsednik odbora nima za potrebno sklicati takojšnjega sestanka vseh političnih sil v deželi, da bi se dogovorili za enoten nastop. Kaže, da so nova določila prišla precej nepričakovano tudi za goriško občinsko upravo. Saj tako je razumeti iz tiskovnega poročila, ki so ga izdali včeraj in kjer med drugim piše, da je župan De Simone že sprejel delegacijo neposredno prizadetih gospodarskih kategorij, prihodnji ponedeljek pa bo v deželnem avditorju širši sestanek, na katerega so poleg gospodarstvenikov vabljeni vsi parlamentarci iz naše dežele in seveda predstavniki sindikalnih organizacij. Deželni odbornik Coceanni, ki je doma iz Gorice, je imel včeraj na seji deželnega odbora daljše poročilo, s katerim je skušal pojasniti vzroke, ki so privedli do sprejetja novih predpisov glede carinjenja in opozoril na neugodne posledice, ki jih bodo slednji imeli za gospodarstvo na Goriškem ter v nekaterih predelih naše dežele, posebno v Kanalski dolini. Svoje poročilo je zaključil z ugotovitvijo, da so osrednje oblasti skušale razbremeniti carinarnice na meji, a niso ničesar storile za rešitev težkih vprašanj, ki so vzrok nezadovoljivega poslovanja carine. Predsednik deželnega odbora Comelli pa je prav tako včeraj poslal podtajniku v finančnem ministrstvu brzojavko s prošnjo za odložitev izvajanja dekreta in utemeljil svoj poseg s težavami, ki se javljajo v naši deželi spričo obnove po potresu.

Nekaj sto delavcev ladjedelnice v Trstu

Nekaj sto delavcev tržiške ladjedelnice (od 2. januarja jih je v dopolnilni blagajni 700) bo danes zjutraj manifestiralo pred sedežem deželne vlade v Trstu ter pred ravnateljstvom ladjedelnice. Skoraj istočasno z manifestacijo v Trstu pa bodo prekinili delo tudi delavci na delovnih mestih v ladjedelnici. Ob 10.15 je sklicano sindikalno zborovanje za enourno stavko ob koncu prve izmene, medtem ko bodo delavci druge izmene stavkali prav tako eno uro jutri. S krajšo prekinitvijo dela pa so delavci že včeraj protestirali proti naraščanju političnega in navadnega nasilja v državi.

NAROČITE SE NA PRIMORSKI DNEVNIK

OB FOTOGRAFSKEM NATEČAJU «ITALIA NOSTRA»

Namesto idiličnih in nedotaknjenih kotičkov kupi smeti in razne navlake

Dostop k Soči marsikje preprečujejo ograje z napisi, da je pot zasebna - Kaj imajo za bregom organizatorji natečaja?

Sto triindvajset črno-belih fotografij, 191 barvnih diapozitivov in štiri kratkometražni filmi: tak je obračun nedavno razpisanega fotografskega natečaja o lepotah Soče, za katerega je dalo pobudo društvo «Italia nostra» kmalu zatem, ko so se pojavile prve vesti o nameravani gradnji jeza na Soči za namakanje zemlje na krminsko-gradiščanskem območju.

Komisija je tudi že izbrala najboljša dela, v ponedeljek zvečer pa je bila v deželnem avditoriju v Gorici slovesnost, na kateri so nagradili najboljše avtorje. Na področju črno-bele fotografije so podelili nagrade Luigiju Carnielu, Tarcisiu Scappinu in Ginu Tambalu. Tri enakovredne nagrade so podelili tudi za barvne diapozitive in sicer Giuseppu Assirelliju, Carlo Bevilacqui in Luciu Verdinu. Od kratkometražnih filmov pa je komisija ocenila za najboljša filma Virgilia Cirellija in Salvatoreja Mammane. Na ponedeljkovi slovesnosti, ko so prikazali tudi izbor najboljših barvnih diapozitivov in zavrteli tudi filmske posnetke, je predsednik društva «Italia nostra» grof Coronini obrazložil pomen pobude. Odgovorne politične in gospodarske kroge, ki se zavzemajo za zgraditev namakalnega sistema, naj bi opozorili na «edinstvene» lepote, ki jih krijeta bregova Soče na odseku med pevmskim mostom in državno mejo in ki bi bile, tako zatrjujejo pobudniki natečaja, z gradnjo jeza po vsej verjetnosti uničene.

Tudi po številu prispevkov kakor sodelavcev ne bomo pretiravali, če rečemo, da je natečaj uspel, čeprav smo na račun same izvedbe slišali nič koliko upravičenih pripomb. Tako kaže, da so organizatorji vso pozornost namenili le nagrajencem, medtem ko drugih sodelavcev, teh je nekaj desetin, še z besedico niso omenili. Med predvajanjem barvnih diapozitivov niso povedali imen avtorjev, kar je najmanj, kar se v takih primerih zahteva.

Toda vsaka medalja ima dve plati. Tisto svetlejšo smo si ogledali, druga, ki je precej drugačna, pa je pred nami zdaleč «Edinstvene» lepote, za katerih ohranitev se toliko zavzemajo nekateri meščanski krogi, niti niso tako nedotaknjene, predvsem pa jih ne more občudovati vsakdo, ki bi si to želel. Fotografska razstava, ki je še danes odprta v deželnem avditoriju, nas je spodbudila, da smo si to čudo narave tudi osebno ogledali. Vtis pa, ki smo ga pri tem dobili, je precej drugačen od tistega, ki ga skušajo vsiliti obiskovalcem fotografske razstave. Levi breg Soče od pevmskega mostu navzgor je eno samo veliko odlagališče smeti. Začenja se že za Volkovo tovarno, neha pa pri državni meji. Teh lepot ni opazil nihče od številnih amaterskih in poklicnih fotografov, ki so opletali tod okoli, da bi ujeli edinstven posnetek.

Ni jih videti na sicer okusno urejeni razstavi v deželnem avditoriju. Prav tako pobudniki akcije za zaščito naravnih lepot najbrž niso seznanjeni z dejstvom, da posebno levi breg Soče skoraj ni več dostopen vsakomur, kakor bi po zakonu dejansko moralo biti. Precej je opozorilnih napisov, da je tam zasebna lastnina, zasebna pot in je prehod oziroma dostop prepovedan. Tudi na krajih, kjer so se še pred desetletjem ali dvema zbirali kopalci in od koder so tudi pobirali naplavljeni pesek in grušč.

Kdo bo torej užival naravne lepote, če do brega Soče ni mogoče več priti?

Tó sta dva vidika celotnega vprašanja, ki pa so ju pobudniki akcije za zaščito «naše Soče» očitno prezrli.

Torej utegne biti vsa zadeva precej enosmerno naravnana. Kaj se za akcijo skriva bomo najbrž izvedeli v prihodnjih mesecih.

NA POBUDO SEKCIJE PSI

Drevi na Oslavju razprava o regulacijskem načrtu

Na pobudo socialistične sekcije za Pevmo, Oslavje in Štmaver, bo drevi ob 20. uri v gostilni «Pri Tildi» na Oslavju pogovor o pripravah za revizijo regulacijskega načrta za občino Gorico s posebnim poudarkom za področje Pevme, Oslavja in Štmavra. O tem vprašanju bo govoril arh. Jože Cej. Sekcija želi sodelovanje v diskusiji čimvečjega števila vaščanov. Na tem področju so namreč važna vprašanja zazidalnih površin na splošno, in tudi vprašanje vezano na morebitno gradnjo ljudskih stanovanj za domačine.

Solidarnost Krmina z delavci tovarne TEC v Villasanti

V Krminu so se prejšnji dan mudili zastopniki občine, političnih strank in sindikatov iz kraja v Lombardiji, kjer se nahaja tovarna kemičnih izdelkov TEC, to je matična tovarna krminske tovarne TEC Friuli. Lastniki obeh tovarn so isti, v Villasanti pa so sklenili zapreti tovarno in odpustili vseh 212 zaposlenih delavcev in uradnikov.

Delegati iz Villasanti so krminske občinske svetovalce in tukajšnje sindikaliste obvestili o nevzdržnem položaju, ki je nastal v tem kraju in o njihovih posegih pri deželni upravi Lombardije. Razumljivo je, da skušajo izsiliti, da bi sklep o zaprtju te tovarne preklicali.

V teh svojih prizadevanjih so dobili soglasje krminskih upraviteljev in delavcev tovarne TEC Friuli. V tej za sedaj ni znakov krize, nasprotno, tukajšnje deželne finančne oblasti so celo zaprosili za posojila za širjenje tovarne.

Predavanja

Slovensko planinsko društvo v Gorici vabi v petek, 13. t.m., na zanimivo predavanje dr. Franceta Habeta o jamah in gorah Evrope. Predavanje bo v prostorih kluba Simon Gregorčič v Gorici.

Prispevki

V spomin pokojnega Florjana Del Fabra darujeta družini Kerševani in Hvala 20.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Emila Battistutte daruje Gizela Devetak iz Sovodenj 15.000 lir za Dijaški dom v Gorici.

Kovinarji iz Doberdoba med pomenkom

Po novem letu so v dopolnilno blagajno vpisali več stotin delavcev Italcantieri, med temi tudi več desetin z doberdobskega Krasa. Kovinarji se kljub temu, da ne hodijo delat, udeležujejo zborovanj in sestankov in tako stalno pritiskajo na politične kroge in vodstvo Italcantieri in jih opozarjajo, da tako sedanje stanje ne more trajati v nedogled in je zato potrebno s premišljenimi sklepi zagotoviti nadaljnjo proizvodnjo. Pred dnevi smo se v Doberdobu pogovarjali s skupino teh delavcev ter izvedeli za njihova stališča, za stiske, ki jih mučijo pa tudi za voljo, da se čim prej vrnejo na delovno mesto. (Na sliki skupina doberdobskih kovinarjev.)

Včeraj dosežen sporazum za obnovitev proizvodnje v obratu Plastic Julia

Industrijski obrat Plastic Julia iz Tržiča bo v prihodnjem mesecu spet pričel s proizvodno dejavnostjo in vseh trideset uslužbencev, oziroma uslužbenk, kolikor se jih je ob koncu lanskega avgusta znašlo na cesti, se bo lahko vrnilo na svoja delovna mesta. Tako so se namreč včeraj dogovorili na deželnem odborništvu za industrijo in trgovino v Trstu predstavniki sindikalnih organizacij in delavskega sveta ter novi lastnik podjetja Pettener.

Slednji je namreč po daljših pogajanjih prevzel podjetje, ki je zašlo v stečaj. Zadeva je obče znana. Ko so se uslužbenci po avgustovskih počitnicah vrnili v službo, so na veliko začudenje uvideli, da so med njihovo odsotnostjo enostavno izginili stroji. Tedanji lastnik, ki je bil zabredel v dolgove, je dal stroje v najem, da bi se rešil iz težav. To je seveda povzročilo prekinitev proizvodnje in stečaj podjetja.

Posredovalno vlogo za rešitev problema si je prevzelo deželno odborništvo, ki si je med tem časom veliko prizadevalo, da bi na neki način obvarovalo ogrožena delovna mesta ter omogočilo obnovitev proizvodne dejavnosti. Od tu začetek pogajanj s podjetnikom Prettenerjem, ki je včeraj zagotovil, da bo obnovljeni obrat lahko spet začel delovati v drugi polovici februarja, in da bo lahko zaposlil vseh 30 uslužbenk in uslužbencev.

Ustanavljajo sekcijo WWF

V Gorici bodo v prihodnjih mesecih najbrž ponovno odprli sekcijo društva za varstvo okolja (WWF) po zgledu tistih, ki že delujejo v Trstu, Vidmu, Tržiču in Pordenonu. Tudi na Goriškem postaja namreč vprašanje varstva človekovega okolja iz dneva v dan bolj pereče. Množijo se industrijski obrati, povečujejo infrastrukture, cement zaliva nove in nove prej zelene površine. Prav zato je ustanovitev takega društva tudi v našem mestu skorajda že nujno. Tisti, ki želijo pristopiti k sekciji WWF, ki jo ustanavljajo, se lahko zglasijo pri Claudiu Fračdiju v Gorici, Ul. Giustiniani 86.

OBČINSKI ODBOR NI IMEL PRAV

Zamenjava otroške vrtnarice v vrtcu v Ul. Vittorio Veneto

Prvotni sklep občine je nadzorni odbor razveljavil - Upravičeni protesti slovenske javnosti

Precejšnje presenečenje so doživeli starši, otroci in tudi vzgojno osebje v slovenskem vrtcu v Ul. Vittorio Veneto v Gorici po povratku z božičnih in novoletnih počitnic, ko niso več našli kontestirane vzgojiteljice gospe Bisiachove, ki jo je občina tam namestila sredi lanskega novembra. Kot se naši bralci spominjajo, je občinska uprava potem ko se je v tem slovenskem vrtcu pokazala potreba po dodatni učni moči, imenovala na to mesto gospo Bisiachovo, ki je imela hibo, da ne pozna slovenskega knjižnega jezika, ker pač ni nikdar obiskovala slovenskih šol. Z otroki se je pogovarjala le v narečju, kar je najprej pri starših, nato pri sindikatu slovenske šole in sploh v naši javnosti, vzbudilo upravičen odpor. Prišlo je do interpelacije županu in razprave v občinskem svetu. Člani občinskega odbora so sicer branili svojo odločitev, niso pa bili povsem prepričani, da so napravili prav.

Iz te zagate jih je rešil pokrajinski nadzorni odbor, ki je razveljavil njihov sklep. Na hiter način sestavljena prednostna lestvica ni bila napravljena po pravilih, zaradi česar je bil sklep razveljavljen.

Občinska uprava ni, morda iz sramežljivosti, o tem obvestila nikogar. Le po novoletnih počitnicah zgoraj omenjene vzgojiteljice ni bilo več v vrtec. Na njeno mesto je prišla vzgojiteljica Helena Gravner, ki je bila že več let uslužbena tako v slovenskih kot italijanskih otroških vrtcih na Tržaškem in na Goriškem in je že več časa na stari odobreni prednostni lestvici vzgojiteljic v otroških vrtcih. V začetku letošnjega šolskega leta je bila Gravnerjeva nameščena v drugem vrtcu.

Od danes dalje ciklus sovjetskega filma v Gorici

V goriški kinodvorani Modernissimo se danes začenja ciklus namenjen sovjetskemu filmu, ki bo trajal do konca meseca. V prvem delu bodo predvajali štiri filme in sicer «Andrej Rubilov» režiserja Tarkovskega, «Godce» moldavskega avtorja Loteanuea, «Zgodbo o kosu pevcu» Georgijca Joseliania in znani film «Dersu Usala» Akira Kurosave. V drugem delu ciklusa pa bodo na sporedu štiri filmi pred tremi leti umrlega režiserja Vasilija Šukšina. Prvi film iz ciklusa «Andrej Rubilov» je na sporedu že drevi. To je življenjska zgodba o znanem slikarju iz 15. stoletja. Režiser pa je dal največ poudarka odnosom med umetnikom in družbo, oziroma okoljem, v katerem živi. Za ciklus sovjetskega filma je poskrbel krožek Piccolo cineforum v sodelovanju z vodstvom kinodvorane Modernissimo.

Prosveta

Prosvetno društvo «Andrej Pagiavec» v Podgori sklicuje v soboto, 14. januarja, ob 20.30 prvi redni občni zbor, ki bo v prostorih nove športne hale pri Madonnini. Vabljeni vsi domačini.

Prosvetno društvo «Oton Župančič» v Štandležu priredi danes, 12. januarja, ob 20. uri v Domu Andrej Budal v sodelovanju z ženskim iniciativnim odborom iz Gorice poučno predavanje o družinski vzgoji predšolskih in šolskih otrok ali z drugo besedo: Kaj lahko napravi žena — mati doma za svojega otroka.

Prosvetno društvo «Naš prapor» priredi v soboto, 14. januarja, ob 20.30 v prosvetni dvorani v Pevmi gostovanje amaterske gledališke skupine PD «France Prešeren» iz Boljunca, ki bo predstavila veseloigro v narečju «1 X 2».

Izleti

Slovensko planinsko društvo obvešča, da bo odhod avtobusa na Nevejsko sedlo v nedeljo, 15. januarja, ob 7.15 s Korna v Gorici in ob 7.30 iz Štandreža. Prosimo točnost.

Goriška občinska uprava obvešča prijavljence na zimske športne igre, da bodo avtobusi odpeljali na četrti trening v Ovčjo vas v nedeljo, 15. januarja. Avtobusi bodo izpred avtobusne postaje odpeljali ob 6.45. Tekme bodo 29. januarja.

Razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev v Italiji sklicuje za v četrtek, 19. januarja, ob 15. uri članski sestanek za člane z Goriškega v prostorih Slovenske prosvete zveze v Gorici, Ul. Malta 2. Na sestanku bodo člani odbora na razpolago za razna pojasnila v zvezi s pokojninami. Vabljeni so tudi upokojenci, ki še niso člani društva, a se želijo vpisati.

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici. Drevi ob 20.15 S. Arraval - D. Kraljič «Pismo gen. Francu», abonmajska predstava za red KZL.

Razstave

Do nedelje, 22. t.m., so v goriški galeriji «Il Torchio» razstavljena dela slikarja Dal Pia, po rodu iz Padove.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Quelli dell'antirapina». A. Sabato, L. Lander. Barvni film.
CORSO 17.15—22.00 «I nuovi mostri». Ornella Muti in Alberto Sordi. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.30—21.00 «Andrej Rubilov». Režija Tarkovski.
VITTORIA 17.00—22.00 «Kleinhoff Hotel». Corinne Clery in B. Robinson. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CENTRALE 16.30—22.00 «La grande avventura». R. Lagan, S. Damante. Barvni film.

Tržič

PRINCIPE 17.30—22.00 «L'orca assassina». Barvni film.
EXCELSIOR 16.30 — 22.00 «Herbie al Rally di Montecarlo». Bravni film.

Nova Gorica in okolica

SOČA «Obračun pri O. K. Korallu», ameriški film ob 18. in 20. uri.
SVOBODA «Razsodba», italijanski film ob 18. in 20. uri.
DESKLE «Boby», indijski film ob 19.30

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

Ljubljanska Drama jutri v gosteh s Pirandellovimi «Velikani z gore»

Jutri, v petek prispe v Trst kot gost tržaškega Teatro Stabile del Friuli - Venezia Giulia Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane, ki bo v gledališču Rossetti uprizorila delo Luigija Pirandella «I giganti della montagna». Dramo je v slovenščino prevedel Janko Moder, ki je delu dal naslov «Velikani z gore». Drama je pravzaprav eno izmed tistih Pirandellovih del, ki jih uvrščajo v tako imenovani mitični del stvaritev sicilskega avtorja. To delo je Pirandello napisal v svojih mladih letih, a ga je krepko predelal v zrelih letih, pravzaprav le nekaj dni pred svojo smrtjo.

Na oder ljubljanske Drame je delo postavil Žarko Petan.

Gostovanje ljubljanskega dramskega gledališča spada v okvir izmenjav med tržaškim Teatro Stabile, ki je lani gostoval v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu s Cankarjevim «Martinom Kačurjem», ki ga je Fulvio Tomizza predelal za oder in mu dal naslov «Idealist», in jugoslovanskimi gledališči, ki so že večkrat gostovali v Trstu in drugod po Italiji. V okviru tega sodelovanja sodeluje tudi tržaško Stalno slovensko gledališče.

Abonenti obeh gledališč imajo za to predstavo popust v višini 50 odstotkov, za študente in mladino nasploh pa veljajo še večje olajšave.

Na sliki prizor iz Pirandellovega dela v izvedbi ljubljanske Drame.

Iz umetnostnih galerij

IZ LIKOVNEGA SVETA

Od božiča pa preko novoletnih praznikov vse do Svetih treh kraljev je v našem mestu v Trstu vrsta več ali manj tradicionalnih kolektivnih razstav. Nekatere razstave predvidevajo tudi nekakšno loterijsko žrebanje nagrad, druge pa le običajno nagrajevanje. O veliki deželni razstavi v palači Costanzi smo že pisali, danes bomo objavili rezultate dveh drugih podobnih razstav

Pred dnevi so izžrebali nagrade za tradicionalno božično razstavo v občinski galeriji. Loterijski listek štev. 2423 je dobil sliko slikarke Pedre Zandegiacomo, listek 371 je dobil sliko Riccarda Bastianutta, listek štev. 1012 je dobil sliko Giuliana Babudra, listek 314 je dobil sliko Ettora Devideja, listek 1618 je dobil sliko Giovannija Cucka, listek 2359 je dobil sliko Alda Rigottija, listek 2091 je dobil sliko Laure Perez listek 716 sliko Alda Scaramelle, listek 1141 je dobil sliko Ferruccia Berninija, listek 1252 je dobil sliko Giulie Noliani Pahor, listek 2362 je dobil sliko Augusta Abramija, listek 379 pa sliko umetnice Monice Petracco.

Tisti, ki so imeli srečo, da so pri vratarju galerije kupili zgoraj navedene listke, naj se javijo v sobi 115 občinske palače med uradnimi urami. Seveda morajo za prevzem slik predložiti ustrezni loterijski listek.

Žirija, ki so jo sestavljali Milko Bambič, Sergio Brossi, Giulio Montenero in Sergio Micalesco, je dodelila priznanja slikarjem, ki so se udeležili tradicionalne razstave «božič 1977 - novo leto 1978», ki jo organizira deželni sindikat umetnikov CCDL - UIL v dvorani Cesare Sofianopulo na Trgu papeža Janeza št. 6. Prvo nagrado in sicer kupo vladnega komisarja je žirija dodelila slikarju Demetriju Ceju, kupo predsedništva deželnega odbora so dodelili Aldu Rigottiju, trofejo trgovinsko-industrijske zbornice so dodelili slikarju Ferrucciu Kozmanu, plaketo tržaške Cassa di Risparmio so dali Giulii Pacor, zlato kolajno ustanove Lloyd Adriatico je dobil Videmčan Luigi Pinna, nagrado družbe Assicurazioni Generali je dobila Miljčanka Etta Baldi, kupo, ki jo je dalo podjetje Godina, so dodelili Giuseppu Ricciju, nagrado družbe Stock so dali Mariu Bulfonu, kolajno sindikata likovnikov CISL je dobil Luigi Fattorello, nagrado družbe Coca-Cola pa Lucio Damini. Žirija je še posebej pohvalila tri likovne ustvarjalce: Giorgia De Paulisa, Marina Aito in Armanda Pizzignacha iz Tržiča.

* * *

Deželno združenje umetnikov sporoča, da se je začelo vpisovanje v tečaj risanja, slikarstva in akta za leto 1978. Vpisovanje se vrši vsak ponedeljek od 17. do 19. ure v dvorani združenja v Drevoredu Ippodromo 2 — 2.

Marino Sormani razstavlja v občinski galeriji

V tržaški občinski galeriji visi od ponedeljka zvečer kakih 25 del znanega tržaškega likovnega mojstra Marina Sormanija, ki bo razstavljal do 20. t.m. Sormani, ki izhaja iz znane «skupine zelenih» iz prvih povojnih let, spada danes med tiste tržaške umetnike, katerih razstave v Trstu predstavljajo že dogodek. To se je videlo na samem odprtju razstave, ko se je v občinski galeriji v ponedeljek zvečer kar trlo ljudi, med katerimi smo poleg ljubiteljev umetnosti in umetnikovih prijateljev videli tudi tržaškega podžupana Giorgia Cesareja, sekretarja tržaške federacije KPI Giorgia Rossettija, jugoslovanskega konzula v Trstu Srečka Kovačića in številne druge predstavnike kulturnega in javnega življenja.

Sormani je dal na ogled svoja najnovejša dela, ki dokazujejo, kako se ta solidni umetnik neprestano razvija in izpopolnjuje, hkrati pa ostaja zvest svojemu načinu likovnega izražanja, pa tudi svoji motiviki. Tudi na tej razstavi, kot na številnih njegovih dosedanjih predstavitvah, gledamo njegovo peščeno ali prodnato obalo s čolni ali ribiči, njegove tovorne kolodvore ali tovorne vlake, njegove pokrajine z množico telegrafskih ali telefonskih drogov, da ne govorimo o njegovih velikih ploskvah zidov, ograj in pročelij. Gre za njegove rekli bi večne hkrati pa vedno nove motive, ki so tako v tehniki kot v obdelavi tako značilni, da bi malone ne potrebovali niti podpisa, saj so tako tipično njegovi.

In vendar tudi v razstavi, ki obsega dobra dva ducata del, posebej pritegujejo pozornost nekateri motivi kot so «Antene», «Okno na dvorišče», «Vodna črpalka», «Poštni nabiralnik». Nekoliko večja slika z naslovom «Pričakovanje» pa je že nekakšna umetnikova politična izpoved, dokaz družbene angažiranosti tržaškega slikarja, ki svojih naprednih svetovnonazorskih konceptov ne trobi v svet, a jih v svojih umetniških delih tako preprosto izpoveduje, da jih razume vsakdo, ki hoče umetnost pravilno umeti.

Kadar si Sormanijeva dela pobliže ogledamo, opazimo, da njegova umetnost ni tako preprosta, kot se na prvi pogled zdi. Njegove ploskve niso enostavno «prepleskane» ploskve, pač pa zelo temeljito in nadrobno obdelane površine. Da ne govorimo o njegovih čolnih, čolnih, vratih, ribiških mrežah, njegovem produ na morski obali itd. Sicer pa je tudi njegova tehnika nekaj posebnega. Sormani najprej s posebno zmesjo, ki ji je osnova mavec, pripravi osnovo, kot nekakšno presno osnovo za fresko. Nato motiv naslika. Temu sledi nekakšno podčrtavanje, ko vse obrise tako rekoč vdrebe v že omenjeno osnovo. Končno sledi vrhnje finalno izglajevanje slike. Druga posebnost slikarja Sormanija je ta, da si barve dela sam. Gre za preproste tempere, ki pa jih mojster «okrepi» tako, da jih meša v jajcu in zato njegove tempere ne dajo videza, da bi bile tempere, pač pa se zdi, da gre za zelo tenko nanešeno olje.

Sormanijeva razstava, ki zasluži vso pozornost, bo trajala do 20. januarja.

RADIO TELEVIZIJA

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Zlate plošče; 9.30 Mali oglasi; 10.05 Koncert; 10.35 Družina v sodobni družbi; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Glasba po željah; 13.15 Pevsko tekmovanje «Seghizzi»; 13.35 Melodije; 14.10 Mladina v zrcalu časa; 14.20 Evergreeni; Kulturna beležnica; 15.35 Kaj je novega v diskoteki; 16.30 Odprimo knjigo pravljic; 17.05 Klavirska glasba v čitalnicah; 17.20 Glasbena panorama; 18.10 Položaj ženske v Italiji; 18.25 Klasični album.

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.05 in 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Klavirske skladbe; 9.15 Poje Elkie Brooks; 9.32 Plošče; 10.00 Z nami je...; 10.10 Oddaja za otroke; 10.32 Mini juke-box; 10.45 Glasba in nasveti; 11.00 Poslušajmo jih skupaj; 11.32 Sprint glasba; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 13.00 Z nami je...; 14.00 Kje naj se ustavimo; 14.10 Free show; 14.33 Poje zbor Maiella di Ortona; 15.20 Orkester Mario Castro-Neves; 15.40 Popevke; 16.00 Knjižna polica; 16.05 Orkester Argelli; 16.40 Glasbeni notes; 17.00 Ob petih popoldne; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasba po željah; 18.35 Mladi izvajalci; 20.32 Rock party; 21.00 Slov. skladatelji; 21.32 Orkester The Medallion Strings; 21.45 Lestvica LP.

RADIO 1

7.00, 8.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 in 7.30 Glasbeno prebujenje; 8.40 Včeraj v parlamentu; 8.50 Lahka glasba; 9.00 in 10.35 Vi in jaz; 11.00 Strnjena opereta; 11.30 Le Futurhit; 12.05 Par besed na dan; 12.30 Ansambel Le Orme; 13.30 Glasbena oddaja z Martino Frej; 14.05 Jazz; 14.30 Trdo srce, radijska igra; 15.05 Velika upanja; 15.45 Prvi Nip; 17.10 Jazz; 17.30 Na obisk k sestri, povest; 18.00 Lo struscibaldone; 18.35 Rdeča plošča; 19.30 Nabožna oddaja; 20.10 Bili smo v štirih, radijska drama; 20.30 Jazz danes.

RADIO 2

7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 6.00 in 7.55 Glasba za dobro jutro; 8.45 Dogodki in glasba; 9.32 Japonski roman; 10.12 Sala F; 11.32 Scoop; 12.45 Ne, ni BBC!; 13.40 Settantottissimo; 15.00 Tukaj Radio 2; 17.55 Vsem radijskim sprejemnikom; 18.35 Vzgojna oddaja; 18.56 Veliki dogodki iz XX. stoletja; 19.50 60 minut lahke glasbe.

SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 13.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00 Poročila; 5.15 Danes za vas; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.20 Beseda na današnji dan; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 9.35 Jug. zborovska glasba; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji; 12.10 Zvoki znanih melodij; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.20 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Koncert za mlade poslušalce; 14.40 Enajsta šola; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Jezikovni pogovori; 16.00 «Vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Z opernih odrov; 19.20 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom...; 20.00 Četrtkov večer; 21.00 Literarni večer.

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 *Argumenti*, vzgojna odda
13.00 *Filo diretto*
13.25 *Vremenska slika*
13.30 DNEVNIK in *Danes v par mentu*
17.00 *Ob petih z Romino Powe*
17.05 *Vlakec*; PRAVLJICE IN IGRICE
17.20 *Esprit*, revija za Evrop 2. oddaja
18.00 *Argumenti* *Kako je Yu Kung odma nil gorovje*
18.30 *Mali Slam*, glasbena odda
19.00 *Dnevnik 1* — KRONIKE
19.20 *Happy days* *Kapetan ekipe*, TV film
19.45 *Almanah* in *Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 STAVIMO?, nagradna od
22.00 *Uganka je rešena?*, odda o Etruščanih
Ob koncu DNEVNIK, *Danes v parlamentu* in *Vremenska slika*

Drugi kanal

12.30 *Gledališki problemi*
13.00 *Dnevnik 2* — OB 13. URI
13.30 *Vzgoja in dežele* *Govorimo o čarovnicah*
17.00 *Knjiga, osebnost, film* *Kako je bila zelena mo dolina*, 1. del filma
18.00 *Namenjeno staršem*, vzgo na oddaja
18.25 *Iz parlamenta* in *Dnevnik* — *Športne vesti*
18.45 *Dober večer s... Tarz nom & C.* *Družina Addams*: PRIGO DA NA HAVAJIH, risan *Tarzan, gospodar džungle*: TARZAN V DEŽELI VEL KANOV *Vremenska slika*
19.45 *Dnevnik 2* — ODPRTI STU DIO
20.40 *Comemai speciale* LADJA ZVOKOV, TV fil
21.15 *Pionirji poleta* *Letalo: mnogo očetov in* ... *di kak boter*
22.15 *Matt Helm* SMRT VOHUNA, TV film Ob koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.30 in 11.55 TV V ŠOLI: Pravljica, Afganistan, ste vedeli.
17.45 *Čebele in narava*, serija
18.27 *Obzornik*
18.40 *Profesor Baltazar*, risank
18.50 *B. Belina*: JE REŽISER USTVARJALEC ALI NE nanizanka
19.15 *Risanka*
19.30 DNEVNIK
20.00 O UKRADENEM LJUBIM CU, nanizanka Dekamer
20.40 *V živo*: OŽIVLJANJE HIS NE SAMOUPRAVE
POROČILA

Koper

19.25 *Jugoslovanski trim test*
19.55 *Otroški kotiček*
20.15 DNEVNIK
20.35 *Taborišče diverzantov*, film
22.00 MAKEDONIJA, 1. del dok filma
22.40 *Jazz na ekranu*: *Kvint Mombbassa*

Zagreb

18.15 *Starogrška matematika*
18.35 *Ali ste vedeli?*
18.45 *Vprašajmo, vprašajte*
19.30 DNEVNIK
20.00 *Argumenti*
20.50 KAPELSKI KRESOVI, nad
22.10 DNEVNIK

ŠVICA

18.10 *Oddaja za otroke*
18.35 *Srečanja s starimi ljud*
19.25 *Kulturna beležnica*
19.55 *Tukaj Bern*
20.45 *Poje vam Petula Clark*

KULTURNO PISMO IZ LJUBLJANE

Kreflova kmetija v Babičevi režiji in Povabilo na grad Jeana Anouilha

Inventivna in zrela režija ni naletela na ustrezen odziv pri izvajalcih Anouilh je med Slovenci znan avtor - Režiser Hercog dobro izpeljal delo

II.

Jože Babič se je lotil tega velikega in pomembnega projekta ljubljanske Drame zrelo in odgovorno, predvsem pa čvrsto. Res je, da je vse dogajanje postavil v rahlo stiliziran naturalističen prostor, ki mu ga je uredil arh. Mirko Lipužič, s tistim svojim prefinjenim občutkom za detajlne posebnosti; res je, da je svoje igralce oblekel v izrazito naturalistične obleke Anje Dolenčeve in, nazadnje, je tudi res, da je Potrčevo zgodbo oblikoval (in to z veliko ljubeznijo in skrbnostjo) v njenem naravnem okolju. A vendar je bilo to Babičevo uglediščenje «Kreflove kmetije» delo zrelega režiserja predvsem v dveh detajlih, ki to dramo delajo tako sodobno in svežo Prvi detajl; ozadje s svojimi v perspektivi zgrajenimi kočami, kjer je svet klicev, svet šepeta in svet smrti. Svet pristnega, lepega, odrešujočega. Drugi detajl: ospredje, ki se pogreza v orkestro, v ničevost, v nepotešene želje, v neizpeta stremljenja. Vse dileme se dogajajo na sredi, v tem čudnem vakuumu. Tu se stvari krešejo a nikakor ne rešijo. Ostaja samo upanje in odmev petelinjega petja.

In vendar škoda. Škoda za vse te bistroumne, inteligentne, poetične režiserjeve invencije, za ta njegov odkriti moralni angažma. Ta slutena Babičeva freska je bila očitno naslikana na slab presni omet, tak, ki ne vzdrži velike slike, ki ne doživi časov. Predvsem zasedba: Andreju Kurentu je zares težko verjeti. Težko je verjeti njegovemu zapitemu posestniku Juri Kreflu pa tudi tisti zdresirani, bravurozni, blagozveneči besedi ki učinkuje kot prisila, kot narcisoidno poigravanje z lastnim glasom in tedaj z lastnim telesom. In dalje: Ivo Ban je inteligenten, bistroumen, iznajdljiv igralec, z zavidljivo kulturo govora in telesa. Toda zakaj je svojega Ivana, ki ga je Babič imenitno vkomponiral v ta svet, zaigral s tako zadirčnostjo in agitpropovsko revolucionarnostjo?

In tu bi lahko našteval še nekaj takih primerov. Nesporazum, nesodelovanje ali kratko in malo nezainteresiranost? Na nekaj podobnega smo opozorili že pri oceni predstave «Timona Atenskega» v režiji Zvoneta Šedelbauerja. Kot da bi režiser na eni in igralci na drugi strani zasledovali vsak svoj svet, svoje cilje.

Tako je predstava, ki je sicer pokazala nekaj izjemnih igralskih dosežkov (Iva Zupančičeva kot Kreflova žena Liza in Majda Kohkova kot njena hči Milika) ostala bolj na nivoju slutenega kot izrečenega, plastičnega kot poetičnega, kar «Kreflova kmetija» danes tudi je. Moralni disput o dilemah našega časa.

* * *

Ko razmišljam o gibalu igre Jeana Anouilha «Povabilo na grad», ki smo jo nekaj dni po «Kreflovi kmetiji» v Drami gledali na odru Mestnega gledališča ljubljanskega — se pravi o grozni usodi, ki človeka žene, da bi spreminjal svet, v resnici pa še malega sveta svoje družine ne more spremeniti, sem se samodejno spomnil na Jovanovičeve «Generacije», ki so doživele svoj krst na istem odru pred nekaj tedni. Ali bolje: spomnil sem se na vik in krik, ki ga je to delo slovenskega avtorja povzročilo med nekaterimi slovenskimi kritiki, taistimi, ki so tako navdušeno pozdravili, vsaj v čistosti in neomadeževanosti izbire, ta Anouilhov tekst. Pravim samodejno, ker gre v obeh primerih za podoben izhodiščni, ontološki motiv. Sicer pa kaj bi: staro pravilo, da je sosedov zelnik boljši od domačega, je resnično prastaro, da se ne da zamenjati z drugim, recimo s tistim, da je tudi domače zelje užitno, predvsem pa dobro.

Zdi se, da je Jean Anouilh, ta med Giraudouxom in Sartrovim eksistencialističnim gledališčem najpomembnejši francoski avtor, ki je krepko prekoračil meje svoje domovine in tako kot nekoč Molière despotično ponesel francosko gledališče v svet, če že ne nenavaden pa vsaj izredno zanimiv pojav v slovenskem gledališču. Igrali smo ga že večkrat: najprej «Popotnika brez prtljage», nato «Škrjančka», «Orniflan», «Ardèle ali Marjetica» pa «Ne budite gospe» v znameniti Korunovi režiji. Žal moram priznati, da sem od vseh omenjenih predstav videl le eno in sicer mariborsko «Ardèle ali Marjetico» in mi je tedaj direkten učinek teh predstav neznan. A navkljub temu sem le prepričan o nečem; o tem namreč, da je slovenski gledališki naturel vsaj tako nenaklonjen Anouilhu kot je recimo angleško-irskemu dramatiku Georgu Bernardu Shawu. Oba avtorja smo sicer igrali (Shawa resda nekoliko manj), toda te predstave so ostale vse bolj na nivoju nekakšne stave: pa zakaj bi se tudi mi ne preizkusili v — denimo — «Hudičevem učencu», z že kar klasično polomijo.

Toda vztrajnost je mati nekaterih kreposti in Slovenci smo pač kreposten narod (vsaj v gledališču). Očitek, da ni v nas dovolj profesionalnosti ali kaj? Ne, samo sila preprosta ugotovitev, da vsak tuj avtor pač ni za izvoz: da je za avtorjem prisotna tudi neka globoko mentaliteta časa in prostora, neke družbene pogojniške limite. Pomislimo samo na fenomen renesanse, ki ga spravljamo v isti prostorski koš, vemo pa, da se je ta pojav povsem različno razvijal tako v Italiji, v Španiji, kot v Franciji in Angliji.

Namenoma poenostavljam problem, kajti zdi se mi, da je tako poenostavljeni Anouilh prišel tudi na oder Mestnega gledališča ljubljanskega. Poenostavljen v svoji globoki eksistencialni, lahko bi rekli eksistencialistični tragiki (od Sartrovih «Muh» loči njegovo «Povabilo na grad» le pet let), prepleteni s črnim humorjem, poenostavljen, da ne rečem vaudevillsko zbanaliziran v njegovem pikrem in žgočem humorju. Anouilhov slog je, čeprav do glavobola nasičen z «vedrim» pesimizmom, v bistvu lahkoten, francosko ležeren, konverzacijsko salonski, četudi se njegove osebe gibljejo na nekih skoraj pravljičnih tlorisih in je avtorjeva dramaturška razpostava silnic osnovana ne na iskanju definiranega, se pravi togega, kot je bilo čutiti v tejle predstavi mestnega teatra, ampak v iskanju absolutnega, ki je živec in rana hkrati vseh Anouilhovih junakov. Res je sicer, da je avtor predstave režiser, toda prav tako je nesmiselno igrati Hamleta v kavbojkah (če nimaš za tem nekega zares veljavnega sporočila) kot narediti iz Anouilha svinčenega in tesnobnega avtorja. Zdi se mi, da je za vsakim avtorjem nek svet in da je ta svet potrebno ne spoštovati ampak razumeti!

Scenografka Meta Hočevarjeva je pripravila režiserju Miranu Herzogu res imeniten prostor, krasno, antologijsko sceno. Predvsem je prevlekla odrska tla s plavim, ogledalnim pleksiglasom, plastično snovjo izrazite metafi-

S. V.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Zares hudo drag hotel

Zagotovo ga ni hotela na svetu, ki bi bil tako drag. Hkrati tudi ni hotela, ki bi ga bili zgradili v tako kratkem času. V Severnem morju, nekoliko južno od Norveške, so v dveh dneh in dveh nočeh zgradili hotel s 106 sobami, kinomatografsko dvorano, restavracijo, dnevnimi prostori in vsemi pritiklinami. Sto šest sob sicer ni veliko, ne gre torej za velik hotel, toda vsaka soba je stala 100 milijonov dolarjev, torej 80 milijard lir. Čeprav se to zdi neverjetno, kaže, da bo držalo, kajti gre za hotel, ki stoji na visokih stebrih, zabitih v morsko dno in služi naftašem, ki črpajo «črno zlato» v Severnem morju.

Hotel so gradili pred nedavnim, v decembru 1977 in so izkoristili izredno lepo mirno vreme, ki je za to zemljepisno področje ob tem času prava redkost. Seveda so mogli praktično v dveh dneh in dveh nočeh postaviti tolikšno zgradbo le zato, ker so imeli že prej na kopnem vse sestavne dele točno pripravljene, tako da je velikanski žerjav enostavno zlagal kos h kosu, ponoči pa so delali ob luči reflektorjev.

Stroški za gradnjo tega objekta bi bili tudi za bogatega investitorja nesprejemljivi, če bi ne šlo za objekt, ki služi pridobivanju «črnega zlata». Hotel bo vnesel med naftaše nov način življenja in bo služil trenutno le kakim 200 ljudem, toda strokovnjaki družbe Philips Petroleum menijo, da se bo hotel izplačal ne toliko z najemnino, pač pa s tem, da bodo tehniki in delavci lahko delali spočiti in razpoloženi, kajti doslej so na naftna polja, to se pravi k raznim vrtalnim napravam dovažali tehnike in delavce s helikopterji, kar prav gotovo ni bilo niti prijetno, niti po ceni. Ker pa so novi hotel postavili nekako v središče večjega števila vrelcev nafte ali šele stolpov za vrtanje vrelcev, se bo strošek razmeroma kmalu izplačal.

Druga posebnost te izredne novosti je tudi ta, da bodo v hotelu stanovale tudi ženske, ki bodo služile v pisarnah kot daktilografke, kot bolničarke ter v podobnih drugih «ženskih» poklicih.

Prejeli smo

VITA CECOSLOVACCA — Italijanska izdaja ilustriranega mesečnika, ki ga izdajajo tudi v ruščini, nemščini, francoščini in angleščini. Revijo izdaja založba ORBIS. Uprava za Italijo je v Firencah, Via Lamarmora 45.

CHINA RECONSTRUCTS — Štev. 1 za letnik XXVII. Mesečna ilustrirana revija, ki jo pekinške oblasti izdajajo v šestih jezikih.

Patronat KZ - INAC svetuje

Nova višina prispevkov za družinske pomočnice

Vpr.: «Že od aprila leta 1973 delam kot družinska pomočnica pri neki mestni družini in sicer po štiri ure dnevno (od 8. do 12. ure). Kolikor mi je znano, gospodar redno plačuje zavarovalne prispevke, kar je razvidno tudi iz poštnih potrdil. Vendar pa se mi zdi zelo čudno, da plačuje vedno enake vsote. Ker vsi življenjski stroški stalno naraščajo in bi ne hotela imeti neljubega presenečenja, da bi bilo premalo plačanih prispevkov za pokojnino, vas prosim za pojasnilo. Naj omenim še, da je konvencionalna plača po 700 lir na uro. Koliko znaša prispevek za vsako uro zavarovanja in koliko ur je treba opraviti na teden, da se v celoti upošteva za penzijo?»

S. T.

Obvezno zavarovanje družinskih pomočnic, družinskih vrtnarjev in šoferjev je stopilo v veljavo s 1. julijem 1972. leta, tako da lahko tudi te prepogosto izkoriščane delavske kategorije uredijo svoj zavarovalni položaj.

Kot je znano, lahko delodajalec oziroma delojemalec izbirajo med tremi možnimi konvencionalnimi oblikami prejemkov: 400, 700 ali 1.000 lir na uro opravljenega dela. V skladu z decembrsko okrožnico zavarovalnega zavoda, je na osnovi poviška 1,31 odst. in 0,22 odst. treba od 1. julija 1977 plačevati naslednje prispevke: če je konvencionalna plača 400 lir, znaša prispevek 130 lir na uro oziroma 110 lir brez družinske doklade. Od tega zneska gre 15 lir v breme delojemalca (družinske pomočnice); če konvencionalna plača znaša 700 lir na uro, je prispevek 226 lir oziroma 191 lir brez družinske doklade, od česar gre 25 lir v breme delojemalca; če pa znaša konvencionalna plača 1.000 lir na uro, zavarovalni prispevek znaša 323 lir oziroma 273 lir brez družinske doklade, od česar gre 36 lir v breme delojemalca. Torej če ste v četrtem trimesečju 1977 delali poprečno po 4 ure dnevno (recimo 312 ur v trimesečju oktober-december) in ste zbrali konvencionalno plačo 700 lir na uro, je treba plačati: 70.512 lir (7.800 lir je v breme družinske pomočnice), če je predviden tudi prispevek za sklad za družinsko doklado; v nasprotnem primeru (brez družinske doklade) pa bi bila višina prispevka 59 tisoč 592 lir (vedno 7.800 lir v breme družinske pomočnice).

Če so bili doslej plačani zavarovalni prispevki nižji, kot, to izhaja iz periodičnih poviškov, bo INPS naknadno poslal navodila za regularizacijo oziroma plačilo razlike. Važno je le, da so bili zavarovalni prispevki za vsako trimesečje redno nakazani preko poštnih položnic in da je bilo na hrbtni strani navedeno, koliko delovnih ur je bilo opravljenih, katera je konvencionalna plača in kateri je točen kodeks delojemalca.

Kar pa zadeva število ur, ki jih mora opraviti družinska pomočnica, da se ji leta službe v celoti štejejo v pokojninsko dobo, zadostujeta po dve uri dnevno oziroma po 12 ur tedensko, seveda če je kontinuiteta v delovnem razmerju. V vašem konkretnem primeru delate po 24 ur tedensko.

PRIJAVA OLJČNEGA PRIDELKA

Pridelovalce oljk oziroma olja iz dolinske, miljske in tržaške občine obveščamo, da morajo tudi letos do konca meseca prijaviti pridelek iz leta 1977, če hočejo vložiti prošnjo na pokrajinsko nadzorništvo za prehrano za prispevek za vsak kg pridelanega olja. Vsi zainteresirani pridelovalci olja naj prinesejo čimprej potrdilo o opravljenem stiskanju v novi dolinski «torkli», da se lahko pravočasno uredi celoten formalen postopek.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Postavite se po robu sklepu, ki nasprotuje vašim interesom. Ne zmenite se za zlobne jezike.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Rešite čimprej neko nevšečno finančno zadevščino.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Če boste bolj pazili na vsebino kot obliko, vam je uspeh zagotovljen. Napetost med sorodniki.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Z vztrajnostjo boste dosegli to, kar vam je sreča odrekla. Vaše razmerje zastruplja ljubosumnost.

LEV (od 23.7. do 23.8.) Ne igrajte se z ognjem. Vaš predstojnik vas utegne zasovražiti. Udeležite se nekega srečanja.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Z uveljavitvijo vaših zamisli se vam bo dvignil ugled. Ne dovolite, da bi vas izkoriščali.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Skušajte si s pomočjo uglednega prijatelja utrditi položaj. Pozabite na žalitev sorodnika.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Dosegli boste lep uspeh, zahvaljujoč se povsem enostavni zamisli. Ne zahtevajte nemogočih stvari.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Ne jemljite svojih obveznosti preveč na lahko. Pokažite več razumevanja do neke osebe.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Skušajte prepričati svoje znance, da bi podprli vaš načrt. Brzdajte odpor do nekega sorodnika.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Prejeli boste ponudbo od nekega nasprotnika. Uresničili boste svoj čustveni načrt.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) S tem, da boste obrzdali pretirano navdušenje nekega sodelavca, se boste obvarovali pred nesrečo.

ANDREJ ŠAVLI:

VRSTA SKOZI ČAS

Obrazi koprsko-goriške generacije slovenskih učiteljev (1875 - 1909 - 1919)

LXIV.

VLADIMIR NAZOR (1876-1949), rojen v Postirah na Braču, umrl v Zagrebu, je končal študij naravoslovnih ved na vseučilišču v

Gradcu, bil profesor na hrvatski gimnaziji v Zadru, Pazinu, na moškem učiteljišču v Kopru (l. 1906-1908), profesor in ravnatelj hrvatskega učiteljišča v Kastvu, upravnik otroških domov. Med narodnoosvobodilno borbo je leta 1942 odšel v partizane, bil član predsedstva AVNOJ, predsednik ZAVNOH in predsednik prezidija sabora NR Hrvatske. Umrl je star 73 let.

Vladimir Nazor je zelo pomemben pisatelj, ki je močno vplival na hrvatsko književnost. Pisal je pesmi, novele, romane, eseje, kritike, polemike, potopise; najljubše zvrsti so mu bile ep, mit in legenda. Pisal je na eni strani pripovesti o starj slovanski svobodi, proteste proti tujcu, ki je tlačil njegovo deželo in ljudstvo, da je na drugi strani zaključil s partizanskimi črticami, pesmimi o borbi in svobodi. Kdo ne pozna njegovih Slovanskih legend, Velega Jožeta, Šikar, Partizanskih pesmi, Legende o drugu Titu?

Prevajal je iz italijanščine in tudi obratno iz hrvaščine v italijanščino.

Mladost, še bolj njegove službe (Zadar, Pazin, Koper, Kastav) so mu približale socialne, gospodarske, narodne in kulturne probleme Istre.

VEKOSLAV SPINČIĆ (1848-1933) rojen v Spinčičih blizu Kastva, umrl v Zagrebu, je bil profesor na učiteljišču v Kopru (1876-1887), hkrati več let tudi šolski nadzornik za okraja Koper in Podgrad - Volosko. Bil je poslanec v deželnem zboru v Poreču, pozneje v dunajskem parlamentu, ob prevratu član Narodnega vijeća in nato poslanec v Narodni skupščini v Beogradu. Skupaj z M. Mandićem in M. Laginjo je bil neuklonljiv borec za politično svobodo in kulturni napredek Istre. Zaradi političnega govora, v katerem se je potegoval za priključitev Istre k Hrvatski, je bil odpuščen iz profesorske službe. Postal je predsednik Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro. Največ je pisal v Našo slogo in v tržaško Edinost. Po njegovi zaslugi je bila ustanovljena hrvatska gimnazija v Pazinu.

Njegovo pedagoško delo na učiteljišču v Kopru je bilo izredno učinkovito, saj je bil tedaj svojih najbolj iskrivih letih. Slovenski učitelji, ki so se kot učiteljiščniki srečali z njim v Kopru, so se ga živo spominjali vse življenje. Franc Vilhar ki je maturiral med prvimi maturanti in se je torej le krajši čas srečal z njim, ga priznava kot veliko vzgojno avtoriteto. V podobnem smislu piše o njem Andrej Gabršček.

Spinčićevo zavzetost za mladega človeka, za njegov individualni razvoj, skrb zanj tudi izven pouka, razgovori, vodenje pri samoizobraževanju, posojanje knjig iz njegove zasebne knjižnice spet prijemanje s problemi skupno... isti vrsti — to so bile metode, ki so morale pritegniti dijake, navajene, da so jih profesorji obravnavali samo izza katedra kot številke, s policijskimi in disciplinskimi prijemi.

Prav Spinčićev stil dela z mladimi kaže, da je pri njem zares za pedagoško osebnost velikega formata.

FRANE BARBALIĆ (1878-195..) rojen na Baški na otoku Krku, je obiskoval učiteljišče v Kopru in na njem maturiral leta 18.. V letih 1913-1918 je bil šolski nadzornik v Pulju. Nekaj let je bil učitelj v Bermu, kjer je bil V... dimir Gortan, protifašistični borec in istrski narodni mučenik njegov učenec. Fran Barbalić je bil zaslužen istrski šolnik in kulturni zgodovinar. Napisal je knjigi Pučke škole u Istri (1918) Narodna borba u Istri 1870-19.. (Zagreb 1952).

SMUČANJE

NA NEVEJSKEM SEDLU

BERNARDI PRVI V VELESLALOMU

Kar sedem Italijanov v prvi deseterici Jugoslovan Kozelj na štirinajstem mestu

NEVEJSKO SEDLO — Včerajšnji tradicionalni «35. nevejski veleslalom», ki se je odvijal v slabem vremenu, je potrdil, da se italijanska reprezentanca nahaja trenutno v dobri formi. To dokazuje uvrstitev kar sedmih Italijanov v prvo deseterico. Pa tudi zmaga je pripadla mlademu Bernardiju, njegov uspeh pa je potrdil še Mally z drugim mestom.

Nastopilo je kar 127 tekmovalcev iz 13 držav. Glavni favorit je bil Gros, ki pa je naletel v prvem spustu na gosto meglo in tako je dosegel razmeroma slab čas, ki mu je onemogočil naskok na sam vrh lestvice, čeprav je v drugi vožnji postavil najboljši čas dneva.

LESTVICA

1.	Bernardi (It.)	2'33"08
2.	Mally (It.)	2'34"14
3.	Jakobsson (Šve.)	2'35"34
4.	Gros (It.)	2'35"44
5.	David (It.)	2'35"87
6.	Amplatz (It.)	2'36"54
7.	Bieler (It.)	2'36"71
8.	Gaspoz (Švi.)	2'37"23
9.	Kaiwa (Jap.)	2'37"59
10.	Poncet (It.)	2'37"77
11.	Plettener (It.)	2'37"78
12.	Oberfrank (It.)	2'37"94
13.	Confortola (It.)	2'39"33
14.	Kozelj (Jug.)	2'39"50
15.	Kodama (Jap.)	2'39"72

Danes bo na sporedu slalom, na katerem bodo nastopili tekmovalci istih trinajstih držav, ki so startali že včeraj.

HINTERSTODER — Na mednarodnem moškem veleslalomu v Hinterstoderju v Avstriji je zmagal včeraj Wenzel (Liechtenstein).

Jugoslovan Križaj je bil 6., njegova rojaka Kuralt in Magušar pa sta se uvrstila na 15. oz. 22. mesto.

HOKEJ NA LEDU

LJUBLJANA — V hali Tivoli sta se sinoči v prijateljski tekmi v hokeju na ledu spoprijeli državna jugoslovanska reprezentanca in reprezentanca, ki so jo izbrali novinarji.

Zmagala je državna reprezentanca s 13:4.

ODBOJKA

V PRVI MOŠKI DIVIZIJI

USPEŠEN START GORIŠKE OLYMPIE

Velik uspeh tudi Olympiinih mladincev - Doberdobke zmagale v 2. ŽD

Contin PAV Natisonia - Olympia 1:3 (—13, 8, —9, —3)

OLYMPIA: Pavletič, Malič, Lavrenčić, Tommasi, Cotič M. in Š., Černic, Spazzapan.

Dober začetek in upamo tudi dober zaključek letošnjega prvenstva za Olympio, ki v precej ostri konkurenci skuša prodreti v 3. italijansko odbojkarsko ligo. Kar enajst moštev se bori za prvo mesto in kakovostni preskok za katerekoli od šesterk ne bo lahka zadeva.

Poleg Olympie je od zamejskih ekip tudi zgoniški Kras, ki se po lanskem izpadu iz C lige poskuša seveda vrniti med boljše. V Olympiino šesterko se je letos vključil tolkač Spazzapan in se tako vrnil med svoje po nekajletni odsotnosti. Tudi v soboto je krepko pripomogel k uspehu, predvsem z blokom.

Zmaga nad Natisonio je pomembna zato, ker je ta ekipa eden od favoritov za končno prvo mesto.

MLADINCI

Olympia — Pieris 3:0 (13, 3, 14)

OLYMPIA: Bagon, Sirk, Klanjšček, Markočič, Lavrenčić, Malič, Cotič Š. in M.

Za izreden uspeh so poskrbeli tudi mladinci Olympie, saj so s polnimi štirinajstimi točkami zasedli 1. mesto na svojem pokrajinskem prvenstvu. Zadnjo tekmo so odigrali prejšnjo sredo in tudi tokrat zapustili izreden vtis. Doma so brez pretiranih skrbi pospravili s Pierisom, ki so ga v prvem srečanju z obilo truda ukrotili, šele po petih setih napete igre. Tokrat pa so se lahko sprostili, kajti že kolo pred koncem so si zagotovili končni uspeh in dostop v deželni del mladinskega odbojkarskega prvenstva.

S svojo vrsto uspehov so priskrbeli društvu največji uspeh zadnjih let, ki je toliko bolj vreden, če upoštevamo dejstvo, da so kot edina slovenska ekipa na Goriškem in na Tržaškem branili tako dobro slovenske barve v svoji kategoriji.

P. T.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Matteo's — Hrast 2:3 (9:15, 15:6, 5:15, 15:10, 15:17)

HRAST: Marija, Franka in Suzana Jarc, Lauretta in Rosanna Lavrenčič, Gergolet, Marušič in Devetak.

V prvem kolu 2. ženske divizije je Hrast iz Doberdoba v gosteh premagal solidno tržaško ekipo Matteo's. Naša dekleta so prikazala zrelo in hitro odbojko, zato so tudi zasluženo zmagale. Kakor kaže že sam izid (3:2), je bilo srečanje vedno izenačeno in je trajalo nad dve uri. Moč naših igralk je bila prav v tem, da so imele homogeno igro, pri kateri so bile aktivno prisotne vse odbojkarice.

Kakor smo že pisali je Hrast v zaostanku s treningi, drugače bi naša dekleta mirno zmagala z rezultatom 3:0.

Tokrat je celotna ekipa zaigrala na zodovoljivi tehnični ravni, posebno pa se je izkazala Alida Devetak, ki je v soboto tudi prvič igrala s prvo ekipo Hrasta.

F. G.

NARAŠČAJNICE

OMA — Sokol 1:2 (15:0, 6:15, 5:15)

SOKOL: Mervic, Žerjal, Ghemelli, Legiša, Gabrovec, Pahor, Kralj in Gruden.

V prvi tekmi prvenstva naraščajnic je nabrežinski Sokol prijetno presenetil, saj je v gosteh premagal tržaško šesterko OMA A. Za nekatere igralke je bil to krstni nastop in tako si lahko tudi razlagamo tremo, s katero so naša dekleta stopila na igrišče.

V prvem setu niso zbrala niti točke, saj so Nabrežinke vse preveč grešile in igrale premalo požrtvovalno. V nadaljevanju na so se predstavnice Sokola le zbrale ter zaigrale bolj požrtvovalno in učinkovito. V drugem setu je torej Sokol prevzel vajeti igre v svoje roke in za Tržačanke ni bilo več rešitve.

Dobra igra v polju je prinesla Sokolu prvo zmago. Pohvaliti moramo vse igralke za trud in borbenost, ki so jo pokazale. Posebno pa zaslužita pohvalo Natalija Gabrovec in Lorenza Mervic.

S. A.

NA TURNIRJU WCT

Franulović poražen

BIRMINGHAM — Na velikem mednarodnem teniškem turnirju WCT v tem kraju je Jugoslovan Željko Franulović že v prvem kolu izgubil, sicer proti premoćnemu Ramirezu (1/6, 1/6) in je tako izločen iz tega tekmovanja.

NEKATERI OSTALI IZIDI

Borg (Šve.) - Solomon (ZDA)	6/2, 6/4
Gottfried (ZDA) - Okker (Niz.)	6/1, 6/4
Gerulaitis (ZDA) - Cox (VB)	6/2, 6/4

Dr. M. Pescante na sestanku v Trstu

Glavni tajnik CONI dr. Mario Pescante se je na deželnem sedežu CONI sestal z deželnim odbornikom za šport prof. Renatom Bertolijem. Sestanka so se udeležili tudi drugi deželni športni delavci, ki so z ugledniim gostom razpravljali o nekaterih nujnih in pekočih vprašanjih športne dejavnosti na našem področju

NOGOMET

TEDENSKI PREGLED 3. AMATERSKE LIGE

Uspeh naših ekip na Tržaškem

Na Goriškem pa so slovenski nogometaši osvojili le točko

Po dveh tednih premora so v nedeljo odigrali pare zadnjega kola zimskega dela nogometnega prvenstva 3. amaterske lige.

Do presenetljivih izidov ni prišlo in se zato v glavnem lestvici nista dosti spremenili.

V skupini N se je vrhunski dvoboj med Giarizzolami in Campi Elisi končal pri belem izidu in s tem so si predstavniki ekipe Campi Elisi matematično zagotovili naslov zimskega prvaka.

Dobro se je v nedeljo odrezala Vesna. V gosteh je s klasičnim izidom premagala ekipo CGS, ki je tokrat zaigrala precej medlo in zato Križani z njo niso imeli večjih težav. Če pomislimo še, da so Križani igrali skoraj eno uro le v desetih (zaradi izključitve Skrema) potem je zmaga Vesne že toliko bolj zaslužena. S tem uspehom pa se položaj Vesne vseeno ni mnogo spremenil, saj je tudi ekipa Modiana v nedeljo zmagala in si s tem deli z Vesno šesto oziroma sedmo mesto lestvice.

Po treh zaporednih porazih pa je do zmage prišla tudi enajsterica Krasa, ki je v Križu, kot predvideno, premagala zadnjeuvrščeno ekipo Rozzola. Zamenjava trenerja je torej prinesla Krasu srečo. Po odstopu Manzutti je namreč vodstvo Krasa prevzel Softić, ki je ekipo Krasa vodil že pred dvema letoma.

Med ostalimi izidi nekoliko presenča remi med Esperio Pio XII in Esperio SA.

V skupini O pa se nadaljuje serija zmag neustavljive Sovrane, ki je tokrat sicer z minimalno razliko premagala zadnjeuvrščeni S. Sergio.

SKUPINA N

IZIDI 13. KOLA

Esperia Pio XII - Esperia SL	1:1
Modiano - Union	1:0
CGS - Vesna	0:2
Afi Siat - Roianese	0:3
Kras - Rozzol	3:2
Giarizzole - Campi Elisi	0:0

LESTVICA

Campi Elisi 19, Giarizzole 17, S. Vito 16, CGS in Esperia SL 14, Modiano in Vesna 13, Roianese 12 Kras 10, Esperia Pio XII 9, Afi Siat 7, Union 3, Rozzol 2.

SKUPINA O

IZIDI 13. KOLA

S. Anna - Inter SS 1:2, Donatori - Chiarbola 0:2, Baxter - GMT 1:1, Sovrana - S. Sergio 2:1, Cave - Domio 1:2, Andrea - Rabuiese 0:1, Duino - Artigiani 0:0.

LESTVICA

Sovrana 22, Baxter 18, Artigiani in Rabuiese 16, Cave 15, GMT 14, Chiarbola 13, S Anna 12, Duino 11, Domio in Inter SS 10, S. Andrea 7, Donatori 3, S. Sergio 1.

Prvenstvo bodo sedaj spet prekinili za dve nedelji. V tem času bodo namreč odigrali zaostale tekme, in sicer tri v skupini N in sedem v skupini O. Prvenstvo se bo torej s pari prvega povratnega kola redno nadaljevalo v nedeljo, 29. t.m.

B. R.

* * *

Preteklo kolo je bilo za naša goriška predstavnika Sovodnje in Mladost negativno. Sovodenjci so namreč v Gorici izgubili z 2:1 z Azzurro, Mladost pa je doma le remizirala s Pro Farro. V prvem kolu 2. dela prvenstva bo Mladost doma sprejela goriški Audax. V prvem delu prvenstva je Mladost izgubila z Audaxom nezasluženo s 3:1, zato bodo startali Doberdobci na povsem možno zmago, saj je Audax v hudi krizi. Sovodnje bodo v naslednjem kolu sprejele Brazzanese, katerega so v prvem deu prvenstva premagale; to, seveda, lahko spet ponovijo, saj je Brazzanese s štirimi točkami zadnji na lestvici.

IZIDI

Audax - Piedimonte	1:1
Vermegliano - Brazzanese	3:1
Poggio - Edera	1:0
Fogliano - Romana	2:2
Capriva - S. Lorenzo	0:1
Mladost - Pro Farra	2:2
Azzurra - Sovodnje	2:1

LESTVICA

Romana 23, Audax 18, Fogliano, Poggio, Azzurra 17, Pro Farra 15, S. Lorenzo 14, Libertas, Capriva in Vermegliano 13, Sovodnje, Piedimonte, Mladost 8, Edera 7, Brazzanese 4.

PRIHODNJE KOLO (15. 1.)

Poggio - Piedimonte, Azzurra - Fogliano, Mladost - Audax, Edera - Pro Farra, S. Lorenzo - Romana, Libertas Capriva - Vermegliano, Sovodnje - Brazzanese.

F. G.

KOŠARKA

SINOČI V TRSTU

Dober odpor Servolane v srečanju s Puljanko

Servolana — Puljanka 89:101

SERVOLANA: Bubnich 26, Avon 6, Semenic, Quarantotto 14, Sivini 2, Bocchini 16, Norbe 13, Ritossa 12.

PULJANKA PULJ: Gobo 12, Faggiani 2, Dimitrijević 2, Živšović 6, Vranković 8, Ušić 32, Dašić 12, Čečur 16, Paravinja 11.

SODNIK: Pittana iz Trsta.

Sinoči sta se v tržaški športni palači v prijateljski košarkarski tekmi spoprijeli vrsti Servolane in Puljanke, ki igra v 2. jugoslovanski ligi.

Gostje, ki so že v torek zanesljivo premagali Italsider (102:68), so po predvidevanju premagali Škedenjce, ki pa so nasprotniku vseskozi nudili dober odpor.

Mladi Ušić med gosti in Bubnich v vrstah Servolane sta bila v sinočnji tekmi najboljša.

KOŠARKA

V KORAĆEVEM POKALU

Italijani in Jugoslovani 0.K.

V medsebojnem obračunu pa po ena zmaga in en poraz

Tudi v drugem kolu finalnega dela v raznih skupinah Koraćevega pokala so bile italijanske in Jugoslovanske ekipe uspešne.

V medsebojnem obračunu pa sta Italija in Jugoslavija zabeležili po eno zmago.

Veliko zanimanje je vladalo za srečanje v Zagrebu, kjer sta se spoprijela domača Cibona in milanski Cinzano. Zmagali so Zagrebčani, ki so pokazali bolj agresivno košarko. Kljub temu spodrsljaju pa ostajajo Milančani eni od favoritov za vstop v finale.

Za lep podvig je poskrbela sarajevska Bosna, ki je po spodrsljaju v državnem prvenstvu s Partizanom, zanesljivo v gosteh premagala Inter iz Bratislave. Mirza Delibašić je bil v tem srečanju izreden. dosegel je namreč kar 39 točk.

Tudi Partizanu je šlo lahko od rok. Čeprav je Dalipagić igral izredno malo (in to le v prvem polčasu). pa je Partizan odpravil grško ekipo AEK. Kićanović je zbral 43 točk.

Od italijanskih zastopnikov je Scavolini prijetno presenetil in je zanesljivo odpravil francosko peter'o Bercka. Milanski Xerox je po predvidevanju premagal Beko. Kot je bilo pričakovati, pa je Emerson izgubil v Nici.

IZIDI 2. KOLA

A SKUPINA

Partizan Beograd (Jug) - AEK Atene (Gr.)	93:78
Nica (Fr.) - Emerson Genova (It.)	93:79

LESTVICA

Nica 4; Partizan in Emerson 2; AEK Atene 0.

B SKUPINA

Inter Bratislava (ČSSR) - Bosna Sarajevo (Jug)	100:115
Scavolini Pesaro (It.) - Berck (Fr.)	92:81

LESTVICA

Bosna 4; Inter in Scavolini 2; Berck 0.

C SKUPINA

Xerox Milan (It.) - Beko Beograd (Jug.)	97:83
Hagen (ZRN) - Juventud Badalona (Šp.)	85:87

LESTVICA

Juventud 4; Xerox in Hagen 2; Beko 0.

D SKUPINA

Resovia (Pol.) - Le Mans (Fr.)	75:103
Cibona Zagreb (Jug.) - Cinzano Milan (It.)	88:87

LESTVICA

Cibona 4; Cinzano in Le Mans 2; Resovia 0.

Pokal pokalnih prvakov

Gabetti Cantù (Italija) — Caen (Francija)	89:82
Sinudyne Bologna (Italija) — Barcelona (Španija)	89:72

Pokal L. Ronchetti

Levski Sofija (Bolgarija) — Teksid Turin (Italija)	79:66

Iz planinskega sveta

V nedeljo na Zoncolanu vse živo

To nedeljo je bil eden izmed prevladujočih jezikov na Zoncolanu slovenščina: res se je zdelo, kot da bi zašli na kako smučišče v Sloveniji, ne pa v osrčje Karnijskih Alp. Poleg treh avtobusov, prepolnih naših smučarjev, se je v nedeljo zjutraj v Ravascletto odpeljala še cela vrsta osebnih avtomobilov, tako da je bilo po grobih računih na Zoncolanu kakih 200 naših smučarjev in njihovih spremljevalcev. Vreme je bilo lepo, pa tudi sneg, tako da je bilo smuka čisto v redu.

Tudi za nedeljo, 15. januarja, je pripravilo SPDT poleg dveh avtobusov, polnih tečajnikov, še tretji avtobus, ki je sedaj že poln. Kdor se ne bi mogel udeležiti izleta, naj to javi na sedež SPDT (tel. 744279) v petek od 19. do 20. ure.

To nedeljo bodo tečajniki SPDT na Zoncolanu prestali test svojega smučarskega znanja, po katerem bodo, nato učitelji nagradili posameznike s srebrnimi in zlatimi zvezdicami. To ocenjevanje bo namesto končnega tekmovanja tečajnikov, katerega smo pred časom najavili. Tak test je namreč dosti bolj koristen od tekmovanja, poleg tega pa zahteva manj organizacijskih moči. To testiranje bo v času smučarskega tečaja. Naslednjo, zadnjo smučarsko nedeljo, pa bo ob 16. uri v dvorani v Ravascletto uradna slovesnost s podelitvijo izkaznic, na katerih je zapisana zvezdica (od ene srebrne do treh zlatih) ter nalepk, za katere pa bodo člani plačali 1200 lir. Povratek v Trst bo torej malo pozneje kot po navadi.

Planinski izleti SPDT v bližnjo okolico

Za tiste, ki ne smučajo je SPDT minuio nedeljo priredilo uspel izlet na primorski Kras, točneje na Tinjan. To je bil že četrti zaporedni enodnevni nedeljski sprehod SPDT, katerih se udeležuje vedno več članov in ljubiteljev narave. Tokrat so se planinci v lepem vremenu podali na prijeten hrib Tinjan, ker pa je bil izlet nekoliko prekratek so ga številni udeleženci še nekoliko podaljšali. Vrnili so se nato na Škofije, od koder so se z avtobusom podali v Trst.

SPDT prireja to nedeljo še 5. zimski sprehod. Člani se bodo podali na isto področje, tokrat na Artviže. Zbirališče udeležencev bo na glavni avtobusni postaji ob 8. uri. Odhod avtobusa do Materije bo ob 8.10. Od Materije se bodo planinci podali na Artviže, od tam pa se bodo spustili v Brezovico ter se čez Slope vrnili na Kozino, kjer bodo stopili na avtobus za Trst. Tudi ta izlet je primeren za vse, saj ne bo dosti hoje, zato pa bo razgled na vso Primorsko krasen.

Ostalo delovanje SPDT

Jutri se bo ob 20.30 na stadionu «1. maj» nadaljevala predsmučarska telovadba za starejše, katero vodi prof. Ivan Furlanič. Tu se bodo domenili, če naj s to telovadbo nadaljujejo še kak mesec ali ne.

* * *

Naslednje predavanje SPDT bo v petek, 20. januarja, točno ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma. Predaval bo znani slovenski alpinist in himalajec Aleš Kunaver na temo: «Od Bosporja do meje Sikhima». Predavanje bo opremil z barvnimi diapozitivi.

* * *

Občni zbor SPDT bo v ponedeljek, 30. januarja. Vse podrobnosti bodo še objavljene.

* * *

Tudi letos v Tržaški knjigarni sprejemajo naročnino na Planinski vestnik. Lanskih naročnikov je kar 45; novi naročniki naj se prijavijo v Tržaški knjigarni, po možnosti do konca tega tedna. Višina naročnine ni še znana.

Prečili so Zlatorogove police

Prejšnji teden smo pisali o domnevi, da so neznanci opravili zimsko prečenje triglavske stene, kar imajo mnogi za dejanje, katerega bi lahko uresničili šele v naslednjem desetletju. In sedaj je resnica prišla na dan. Res je dne 21. in 22. decembra lani pet bohinjskih alpinistov in sicer Janko Humar, Marko Šurc, Javel Odar, Janko Srh in Lojze Butkovič opravilo ta izjemen podvig in sicer prvo zimsko prečenje triglavske severne stene po Zlatorogovih policah. Prvi so steno prečili, seveda v poletnih razmerah, leta 1931 že legendarni Čop, nato pa še Frelih, Potočnik in Tominšek. Zimsko prečenje pa je bilo za mnoge dejanje, katerega človek pač še ne zmore. Pa tudi ta trditev je bila ovržena; bohinjski alpinisti so dokazali, da lahko z dobro in načrtno pripravo in veliko dozo poguma marsikaj opraviš, kar so drugi ocenili za nemogoče.

D. J.

OBVESTILO ŠZ BOR

obvešča dekleta, rojena leta 1964 in mlajša, ki se nameravajo posvetiti igranju odbojke, da so treningi ob sredah od 14.30 do 16.30 in ob petkih od 14.00 do 16.00 v dvorani na stadionu «Prvi maj».

ŠAH

Dvoboj že zaključen?

Osemnajsto, morda zadnjo partijo finalnega dvoboja kandidatov za naslov svetovnega šahovskega prvaka med Spasskim in Korčnojem, sta šahista prekinila v 41. potezi v poziciji, v kateri ima bivši svetovni prvak kmeta več, vendar pa ima po drugi strani Korčnoj močan neposredni napad na nasprotnikovega kralja.

V tej partiji, ki je bila vseskozi borbena in zanimiva, je imel Spasski bele figure ter je otvoril z dvojnim skokom kraljevega kmeta. Korčnoj mu je, kot že večkrat v tem dvoboju, odgovoril s francosko obrambo, partija pa je v otvoritvi tekla dokaj mirno, vendar pa se je takoj nato zelo razvnela. Spasski je napadal, Korčnoj pa mu je žrtvoval kmeta ter tako dosegel zadovoljiv položaj. Po drugi strani je še Spasski žrtvoval drugega kmeta, vendar pa ga je tudi takoj dobil nazaj. Spasski je imel tako kmeta več, poleg tega pa še dva vezana prosta kmeta. Korčnoj pa si je pred prekinitvijo ustvaril nekaj močnih groženj proti nasprotnemu kralju, tako da je sedaj vprašljivo, kdo je pravzaprav boljši: ali Spasski s svojima prostima kmetoma, ali pa Korčnoj s svojim napadom.

Problem bodo razrešile nočne analize, od katerih bo tudi odvisno, če se bo dvoboj zaključil že danes, ko bosta tekmeca prekinjeno partijo nadaljeval.

D. J.

NOGOMET

DEČKI

Ardita — Dom 107:28 (60:16)

DOM: Krošelj, Uršič (k) 8, Zavadlav 2, Krulc, I. Waltritsch 6, F. Devetak 10, Prinčič, Černo, Čotar, Cingerli 2.

Po dvajsetdnevnem odmoru so Domovi dečki odigrali tretjo prvenstveno srečanje. V soboto so gostovali pri močni Arditi. Mladi in še neizkušeni domovci so zapustili poraženi igrišče in tudi z veliko razliko. Toda poraz jih ne sme potreti, temveč jih mora spodbuditi k še trdnejšemu delu, ker le tako bodo prišli do zmag in do uspeha.

Velja pa še omeniti, da se je v vrstah domovcev tokrat posebno izkazal Fabio Devetak.

Vladimir

Ob težki izgubi Štefanije Križmančič izreka ŠD Zarja svojcem globoko sožalje.

BOKS

PO ZMAGI NAD CUELLOM

Tri tisoč brzojavk za Mata Parlova

Svetovni poklicni boksarski prvak v polteži kategoriji Mate Parlov se je po sobotnem uspešnem dvoboju z Argentincem Cuellom sinoči okoli polnoči vrnil preko mejnega prehoda Fernetiči pri Sežani v domovino. Iz Milana je pripotoval s svojim očetom in spremljevalci. Na mejnem prehodu so ga najprej pozdravili cariniki in mu navdušeno čestitali k izrednemu uspehu. Mate Parlov se je za krajši čas ustavil v Lipici, kjer se je mesec dni temeljito pripravljal za ta dvoboj. Osebje hotela «Maestoso» je Parlovu izročilo praktično darilo, zatem pa je odpotoval v domači Pulj na krajši oddih. V Lipico se bo spet vrnil na priprave pred novim dvobojem.

Z Britancem Johnom Contehom se bo Parlov pomeril letos maja ali junija. Conteh je izrazil željo, da bi bil ta dvoboj v Liverpoolu, Parlov pa je dejal, da bi želel z Britancem boksati v Beogradu.

Trenutno so v teku tudi pogajanja za dvoboj med Parlovom in nekim ameriškim boksarjem z vrha svetovnih boksarskih lestvic. Ta dvoboj naj bi bil v prvi tretjini marca v Sarajevu, ali pa v Tuniziji.

Parlovu so tudi ponudili turnejo po ZDA, vendar jo je odklonil z motivacijo, da bi bila zanj prenaporna.

Po zmagi nad Cuellom je Parlov doslej prejel že več kot 3.000 brzojavk z vsega sveta.

KOŠARKA

«TURNIR ZINI & ROSENWASSER»

Kljub porazu dobra igra Bora

Bor B — Servolana A 46:67 (20:26)

BOR B: Jagodic, Zaccaria, Jogan, Paoli, Semen 4, Tavčar A. 10, Volk 14, Krapež, Lokar 2, Bradassi 16.

V soboto sta se v Ul. Caravaggio pomerili ekipi Bor B in Servolana. Gostje so pokazali lepo in hitro igro. Tudi borovci so glede skupne igre zadovoljili, a nasprotnikom niso bili kos

V Borovih vrstah so se izkazali Aleksij Tavčar, Bradassi in Volk, ki je tokrat prvič nastopil na tem turnirju. Na splošno je vsa ekipa hitreje igrala, zadovoljila je pri metih na koš in v obrambi.

Na koncu druge četrtine igre so gostje imeli samo šest točk prednosti. Takrat bi borovci lahko še zmagali, a so na začetku tretje četrtine srečanja nekoliko popustili in so zasluženo izgubili.

Štefan

JANEZ VIPOTNIK

RODNA LETINA

8.

«Ko je bil oče živ, smo imeli veliko njiv. Pa so jih banke pobrale,» je kakor sam sebi govoril in beseda mu je zastala kakor pred nepremagljivo oviro.

Komisar je zasrepel vanj. Kje je bilo? Kdo je pripovedoval o položaju na Primorskem in v Istri? Seveda, v Slovenskem klubu. No, položaj kmetov na Slovenskem ni bil dosti boljši. Ne, bil je. Vsaj slovensko so lahko govorili. Raznarodovali jih niso kakor kmete na Primorskem in v Istri. Iz spominov se mu je izluščil predavatelj v Slovenskem klubu, kako govori o položaju Slovencev in Hrvatov v Italiji, na Primorskem in v Istri, nekaj let pred pričetkom vojne, kako govori suho, stvarno, brez odvečnih besed, govori o samih dejstvih, govori o eni sami, kakor skrinja težki resnici. Fašizem tako ali drugače preganja Slovence in Hrvate z njihove zemlje. Zato mu nobeno sredstvo ni odveč. Davčne politike, na primer, ni mogoče vzdržati. Davke izterjujejo zakupniki, ki so skrajno brezobzirni. Ker kmetje ne morejo plačevati dajatev, jih na veliko razlaščajo in za smešno ceno prodajajo njihovo zemljo in lastnino. Kupujejo jo veleposestniki, ki neredko prejšnje lastnike zadržijo za kolone, ali pa postanejo lastniki zemlje italijanske banke. Fašisti organizirajo tudi posebne ustanove, ki kupujejo od Slovencev in Hrvatov zemljo in imetje in ju prodajajo Italijanom pod najbolj ugodnimi pogoji, na zelo dolge kreditne roke. Italijanski priseljenci na primorski in istrski zemlji dobijo brezplačno na razpolago poljsko orodje, semena in vprežno živino, dajejo jim družinsko denarno podporo in podobne zadeve. Na vse kriplje se fašisti trudijo, da bi ta zemlja in ti kraji dobili italijanski značaj. Slovence in Hrvate Istrane pa selijo v notranjost Italije ali v italijanske kolonije v Afriki.

No, kljub številnim uslugam fašisti s priseljenci nimajo sreče. Primorska in istrska zemlja dobro rodi, če ji posvetiš veliko dela in veliko ljubezni. To pa zmore le tisti, ki se je rodil na njej, čigar očetje, dedje in pradedje so jo v potu svojega obraza negovali in obdelovali. Negovali in obdelovali dolga stoletja.

Toda fašizem se pri zatiranju Slovencev in Hrvatov ne zaustavlja le na zemlji. Spreminja imena krajev, spreminja imena ljudi, uničuje spomenike, celo na nagrobnikih izsekava domača imena in priimke. Jezik preganja v šoli in v cerkvi. Vsak prestopek fašistični oblastniki ostro kaznujejo. Uvedli so kar se da ponižujočo kazen: ricinovo olje. Šef policije ima v vsakem kraju pravico izreči po lastni oceni svarilo sumljivim osebam. Svarilo je povezano s slikanjem in merjenjem lobanje, kakor pri najhujših zločincih. Opomin pa pomeni, da ne smeš v javne lokale, da moraš biti zvečer ob določeni uri doma in zjutraj ne smeš od doma pred določeno uro. Težje prestopnike pošiljajo v konfinacijo. Domiselnost oblastnikov pri šikaniranju ne pozna meja. Skratka, Primorci in Istrani so «skrajno škodljivi» in «zelo nevarni» režimu, državnim interesom Italije in javnemu redu. Temu primerno jih tudi preganjajo.

Številna družčina študentov je zašumela. Zapeklo je pretresljivo govornikovo tolmačenje, prepričljiva beseda o položaju onstran meje. Saško je šinil pokonci, lasje so mu prekrili obraz, mahal je z dolgimi rokami, prekričal hrup, rjovel: «Ne bomo pustili propadati naše krvi! Ne bomo! Tovariši! Gremo! Z bombami, atentati! Tovariši, prijavljam se prostovoljno za pohod čez mejo. Smrt fašizmu!» Njegove strastne besede so vnemale, širile ogenj, ustvarile vihar. V tesni dvoranici se je majal strop.

«Koga imaš doma?» je vprašal komisar.

«Mamo in ženo.»

«Otrok nimaš?»

«Ne vem.»

«Kako?» se je začudil komisar.

«Oženil sem se pred osmimi meseci. Drugi dan po poroki so me Italijani odpeljali gradit utrdbe v Istro. Tamkaj sem ostal pol leta. Ko sem se vrnil domov, so prišli partizani in me odpeljali. Takrat je bila žena v osmem mesecu nosečnosti.»

Glej si podobno usodo, se je namuznil komisar. Še oženiti se ni imel časa. Moral je določili namestnika, da se je poročil namesto njega. Tako strašno se je mudilo, ko se je vojna pričela. Vse je bilo čudno zmečkano. Ko je podpisal dokumente, da je pripravljen stopiti v zakonski stan, ko je podpisal, da za registracijo določa svojega namestnika, in ko je namestnik podpisal, da je pripravljen nadomeščati ženina pri ženitovanjski ceremoniji, je bila pravzaprav zanj poroka opravljena. Potem sta mu ostali še kakšni dve uri do odhoda vlaka. Z ženo ali dekletom ali kaj je že bila takrat, sta hitela v najeto sobico, zmetala obleko s sebe, se vrgla na posteljo, se prilepila drug k drugemu, ovila, si mašila ušesa, da ne bi slišala zavijanja siren, ki so oznanjale preplah pred bombnimi napadi, grmenja avionov, ki so preletavali Ljubljano, protiavionskega topništva, ki je onemoglo lajalo v nebo, kričanja hripave gospodinje v predsobi, ki je rohnela nad sinovoma, tiktakanja ure, ki se ji je neusmiljeno mudilo odštevati sekunde.

Takrat je bilo vse tako kratko, toda kasneje, v nočeh brez spanja, na straži, v zasedi, pri oddihu, je obnavljal po vrsti, kaj se je zgodilo. Obnavljal ure in ure, do potankosti... Kratek čas je raztegnil v neskončnost in ga vedno znova dopolnjeval z novimi podrobnostmi, ki so bile čedalje manj resnične. Podrobnosti o prsih, ki sta bili kakor dve polovički pomaranče, o čudno svetlo rdečih bradavičkah, ki sta pohlepno rinili vsaksebi, o svili na bokih, o trdi ritki, na kateri so se neverjetno zmerjeno prilegale dlani, o bedrih, ki jih ni bilo mogoče objeti s prsti, o koži, ki je bila zadihana, slinasta in mastna, o nenasitnosti, ki ni mogla biti potešena, o očeh, ki se niso gledale, marveč so se zaustavljale na vratu, na prsih, na blazini, na steni in niso ničesar videle, ker so bile mokre, kalne, meglene in so se sramovale naslade, ki je drla iz teles. Nad vsem pa kakor živa pošast tiktakanje ure in piskanje lokomotive, ki je klicala k odhodu.

«Nimaš nobenega sporočila od doma, kaj je rodila?»

«Nimam,» je sklonil glavo.

«Piši ji.»

«Ne morem!»

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek, TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 57 23
Naročnina
Mesečno 2.900 lir — vnaprej plačana celotna 29.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 44.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3.00 din, ob nedeljah 3,50 din, za zasebnike mesečno 40,00, letno 400,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 55,00, letno 550,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

 12. januarja 1978

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 13.000 lir. Finančno-upravni 600, legalni 600, osmrtnice 250, sožalja 300 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

KVESTOR ZAPRL SEKCIJO MSI V ČETRTI TUSCOLANO

Sedemintrideset misovcev v zaporu zaradi torkovih incidentov v Rimu

Obdukcija trupla ubitega skrajneža Stefana Recchionija - Pobuda FNSI proti nasilju

RIM — Funkcionarji komisariata «Appio Latino» so v zvezi s torkovimi incidenti v istoimenski rimski četrti aretirali in prijavli sodišču 37 misovskih skrajnežev. Vsi so obtoženi udeležbe na prepovedanem shodu, upiranja javnim funkcionarjem, prekinitve javnih služb, povzročitve gmotne škode in streljanja v javnosti, šest od aretiranih, katerih imen niso znana, pa so obtožili še poskusa umora.

Torkovi spopadi med misovskimi skrajneži in policijo so plod vzdušja napetosti in nasilja, ki je doseglo višek z umorom mladih misovcev v sekciji v četrti Tuscolano. Desničarji, ki so priredili demonstracijo v odgovor manifestaciji tako imenovanih «avtonomistov», so se silovito spopadli s policijo in med izgredi je odjeknilo več strelov. Agenti, ki so priprli skupno 67 demonstrantov (30 od teh so sredi noči izpustili na prostost) so zaplenili prenapetežem pet samokresov raznih znamk in kalibrov. Zaradi izgredov je kvestor včeraj zjutraj zaprl misovsko sekcijo «Acca Larentia», pred katero sta bila v soboto ubita mlada skrajneža.

V zvezi z zaprtjem sedeža je rimski pokrajinski tajnik MSI Gallitto poslal sodstvu protestno pismo, v katerem obtožuje policijo, da je nasilno vdrla v sedež, ga preiskala in končno zaprla, da ne bi posegu prisostvoval kdo od voditeljev sekcije ali pokrajinske federacije MSI.

Na zavodu za sodno medicino so medtem včeraj zjutraj opravili obdukcijo trupla mladega Stefana Recchionija, misovskega aktivista, ki je bil ubit v soboto zvečer v spopadih med skrajneži in karabinjerji. Sodni zdravnik je v bistvu potrdil diagnozo kolegov, bolnišnice Santo Spirito: krogla je zadela nesrečneža v čelo, mu predrla možgane in se ustavila pri tilniku. Smrt je bila posledica hudih možganskih poškodb, fant pa je živel dva dni le ob impulzih posebnih naprav oddelka za oživljanje rimske bolnišnice.

Končno gre še omeniti, da je župan Giulio Carlo Argan osvojil pobudo časnikarskega sindikata FNSI za enotno manifestacijo proti nasilju, ki bo prihodnji torek na Kapitolu. Na manifestacijo, med katero bo FNSI orisala pomen lastnega poziva strankam, so bili povabljeni parlamentarci, predstavniki strank, sindikatov, krajevnih ustanov in vseh demokratičnih sil na sploh.

V pismu novinarskemu združenju, s katerim je osvojil pobudo, je Giulio Carlo Argan najodločneje obsodil nasilje kot metodo političnega boja, saj gre za metodo, ki je tuja demokratični in civilizirani družbi in je sploh tuja človeku. «Cilj nasilnežev in teroristov — je vedno poudaril rimski župan — je spodkopati temelje demokratični ureditvi in ošibiti državo, ki je nastala z odporništvom». V tem okviru je Argan pozval zlasti svet kulture in sredstva množičnega obveščanja k vse vztrajnešemu boju proti sovražnikom demokracije. (vt)

PEKING — Glasnik kampučijskega veleposlaništva v kitajskem glavnem mestu je včeraj zjutraj povedal, da so spopadi med kampučijskimi in vietnamskimi oboroženimi silami praktično prenehali. Po njegovih izjavah naj bi Vietnamci utrpeli velike zgube v zadnjih spopadih, po katerih so jih kampučijske oborožene sile pregnale s svojega ozemlja. Poročajo samo o manjših spopadih v pokrajinah Ratanakiri in Mondulkiri.

• Kreflova kmetija

(Nadaljevanje s 4. strani)

zične svežine in vsebine. Potem pa je spela visok, izredno visok tkaninast lestenec, ki je, izgubljajoč se v sofiti, učinkoval lahkotno, frivolno, tudi spektakularno, a hkrati opozarjajoče. Na odru samo dva plastična rekvizita: velik fotelj na levi in steklena mizica na desni. In zadaj, čisto zadaj: strto zrcalo. Nič drugega. Prostor poezije, besede, iskanja, grozovite osamljenosti, notranje praznote, ničevosti in slepega premetavanja.

In zdaj vprašanje: je Meta Hočevarjeva pomagala režiserju Herzogu ali ne? Ali ni to pot scenografka nadgradila režiserja, saj mu je ponujala prostor, ki je sam po sebi govoril? Mislim, da je Herzog inteligentno ujel izhodišča scenografinjine scenske vizije. Zlasti v mizansceni, v akademsko izčiščenih, matematično preračunanih, gibalno preciziranih prehodih, v igri kot taki, v igri prihodov in odhodov, dialogov, presenečenj (imenitno je — tudi v izraziti dramaturški funkciji — uporabil strto zrcalo). V tem — to je treba priznati — je Miran Herzog mojster gledališke mizanscenske matematike. Neprimerno manjši pa je režiserjev posluh za atmosfere, stanja, za tisti absolut, po katerem ta humorno-mračnjaški Anouilh tako vpije. Vse ostaja na nivoju skrbno izpeljane tirnične igre, vrtavkasta Anouilhova igra pa se je zmerom bolj in bolj upočasnjevala in tako — že proti koncu — dokončno izbrisala sled za tistim, kar ta igra tudi je: občutek, da si skoz in skoz, zmerom in zmerom, tako ali drugače, kakorkoli že samo in vedno v družbi samega sebe. Vse ostalo je ničevo! Je nič!

V Anouilhovi igri so igralske naloge porazdeljene dokaj enakomerno. Tomaž Pipan je igral brata dvojčka Horaca in Friderika smrtno zares, ostržovsko hladno, togo in ohlapno. Premajhna telesna kondicija mu ovira sproščeno gibanje, prevelika skrb za odrsko izreko pa mu utesnjuje izraz. Jožica Avbljeva, ta izredno zanimiva in inteligentna igralka družine MGL, je zaigrala svojo Izabele, to tipično Anouilhovo oporečniško žensko figuro, najbrže tako, kot si jo je avtor želel: hladno a hkrati z neprenehno prisotnostjo, divje in milo, nekje med hotenim a nestorjenim. Ob tejle igralki se bo potrebno še pomuditi, kajti njen igralski izraz odpira vrsto vprašanj, tudi okrog teoretičnega razmišljanja o igralčevem doživljanju.

Naj omenim še Vido Juvanovo, to «sivo» eminenco slovenskih igralk, katere vsakokratni nastop pomeni dogodek zase: zaradi inteligence, občutljivosti, izkušenosti, visoke igralske kulture, predvsem pa zaradi tiste posebne človeške topline, ki jo ta igralka zna posredovati še tako zahtevnemu gledalcu.

V ostalih vlogah so nastopali še Barbara Jakopič, Majda Grbac, Saša Miklavc, Srečko Špik, Danilo Bezlaj, Vera Per, Anka Cigoj in Julij Guštin.

Pogreb žrtev političnega terorizma

Včeraj sta bili pogrebni svečanosti za mladima pripadnikoma novofašističnega misovskega gibanja, ki so jiu minulo soboto zahrbtno ustrelili pred rimsko sekcijo MSI politični nasprotniki. Franco Bigonzetti je bil pokopan na občinske stroške v Rimu (na sliki), Francesco Ciavatta pa v Montagnanu pri Campobassu (Telefoto ANSA)

• MARIO BARONE

(Nadaljevanje s 1. strani)

ska sodnika Viola in Urbisci za vsako ceno dobiti seznam privilegiranih Sindonovih klientov, ki ga vztrajno iščeta že šest mesecev. Gradivo jim ne služi za morebitni kazenski postopek proti «izvoznikom» valute, ker med drugim 1974. leta to ni bilo kaznivo dejanje (objava imen bi vsekakor povzročila škandal neslutenih razsežnosti in politične kariere izvoznikov bi bilo najbrž konec), pač pa kot osnova za doumevanje kriterijev, po katerih so se ravnali v Sindonovi banki in skratka za pojasnjevanje ozadja škandala.

Prve podatke o seznamu sta Viola in Urbisci zbrala že januarja lani med zasliševanjem bivšega pooblaščenega upravnika banke Ferdinanda Ventriglie, toda šele ko je sredi poletja tednik «Il Mondo» priobčil izvleček seznama, sta se sodnika začela bolj vneto zanimati zanj. Z zasliševanjem številnih funkcionarjev rimske banke sta nato ugotovila, da so o dokumentu razpravljali med drugim na sestanku 28. avgusta 1974, na katerem so razpravljali o reševanju Sindonove banke in katerega se je udeležil ravnatelj državnega emisijskega zavoda Guido Carli. Obstoj pomembnega seznama sta Violi in Urbisciju potrdila Ventriglia in drugi pooblaščeni upravnik Giovanni Guidi, Mario Barone, ki je skušal krčevito prikriti sodnikoma obstoj gradiva pa je bil aretiran.

Šele ko je po 36 urah zapora priznal obstoj dokumenta in obljubil sodnkom nadaljnje sodelovanje, je bil izpuščen na prostost. Vendar kot kaže je Barone, ki ga je vodstvo IRI medtem začasno odstavilo, skušal prelisičiti sodnika, ki sta zaman potovala v Rim po seznam. Včerajšnji ukrep Viole in Urbiscija je posledica dolgotrajnega in doslej neplodnega iskanja dokumenta, o obstoju katerega sodnika nimata dvomov. Kaže nadalje, da sodnika sumita bančnega funkcionarja, da je delno ponaredil izvirnik dokumenta, v smislu da bi otežkočil ugotavljanje istovetnosti lastnikov tekočih računov.

V teh dneh bi nadalje ameriški sodniki morali dokončno odločiti o izročitvi Micheleja Sindone italijanski pravici. Sicilskemu podjetniku je doslej z raznimi pravnimi triki in s pomočjo vplivnih italijanskih političnih krogov uspelo doseči odgoditev odločitve, kaže pa, da je sedaj odlašanju konec. Upati je za to, da bo Sindona v kratkem izročen Italiji. (vt)

Letošnjo gripo baje povzroča «ruski virus»

ŽENEVA — Svetovna organizacija za zdravstvo (OMS) preučuje podatke o pojavu novega virusa gripe, kateremu so konvencionalno nadeli oznako «A1/47». Odkrili so ga sovjetski znanstveniki, ki trdijo, da je ta virus povzročil epidemijo gripe, za katero je v Sovjetski zvezi zbolelo že deset odstotkov prebivalstva in se je medtem razširila tudi na Finsko, Tajvan in Iran.

Ženevski strokovnjaki menijo, da ne gre za nov virus, pač pa za posebno virusno podzvrst

Razdejanje po atentatu

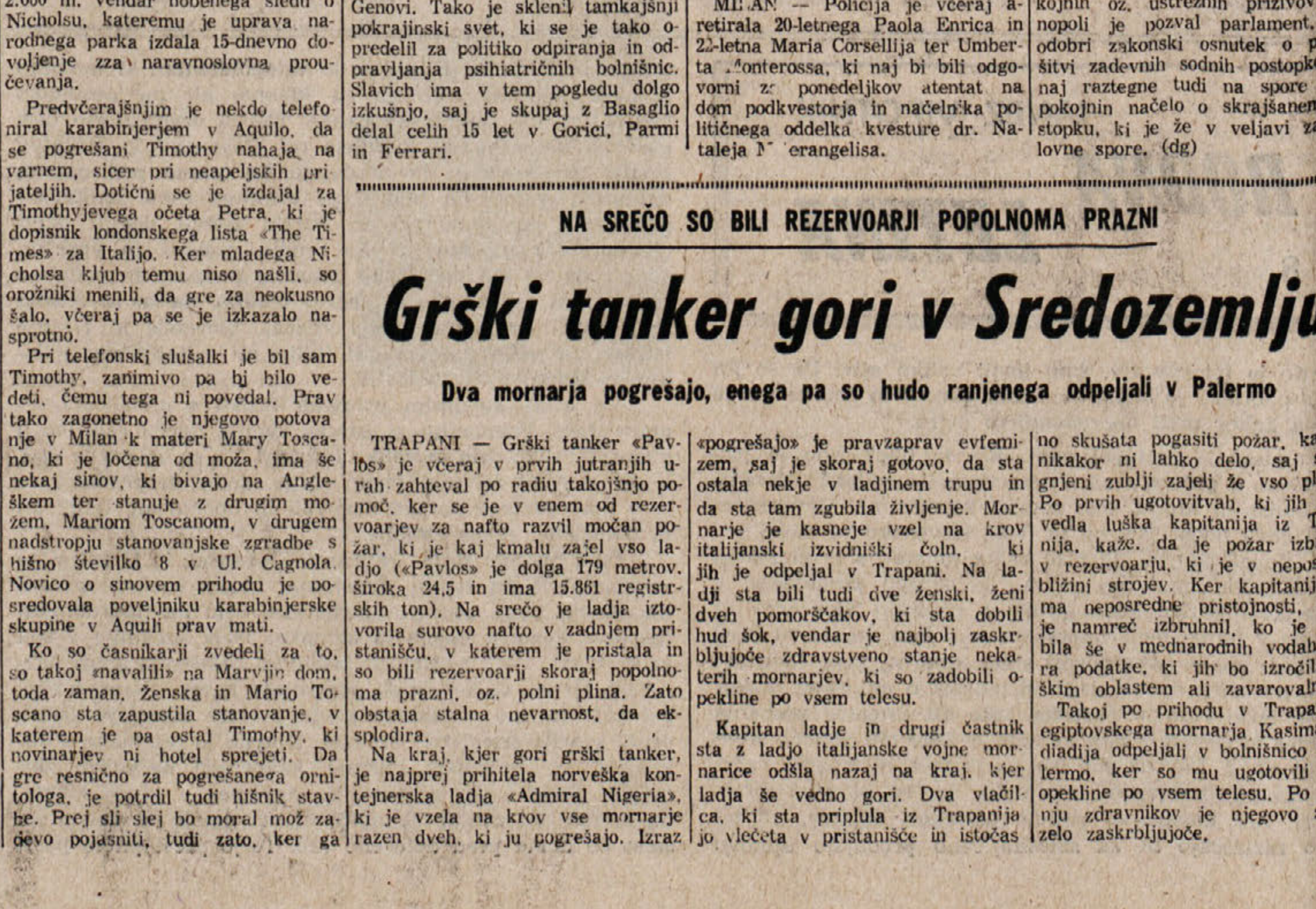

Gasilec si ogleduje notranjost skladišča družbe COMMIT v Zingonii pri Bergamu, kjer so pripadniki samozvanih «oboroženih delavskih čet» predvčerajšnjim zanetili ogenj ter tako uničili 21.000 električnih gospodinjskih strojev (pralnih in hladilnih) in nadomestne dele v skupni vrednosti okrog 3 milijard lir. Gre za izdelke tovarne «Philco» z iranskim kapitalom. Sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL je obsodila atentat, ki bo prizadel uslužbence tovarne (Telefoto ANSA)

PO ARETACIJI OSMIH ČLANOV BASKOVSKE ORGANIZACIJE

Trije mrtvi v Španiji v spopadu med policijo in pripadniki ETA

Eksplozija v stanovanju, ki ga je policija obkolila

PAMPLONA — Dva pripadnika baskovske separatistične organizacije in pa policijski agent sta zgubila življenje včeraj popoldne v oboroženem spopadu med teroristi ETA in policijo. V nadaljevanju policijske akcije, med katero je prejšnjo noč padlo v mrežo policije osem domnevnih pripadnikov baskovske organizacije, je policijski inšpektor Jose Manuel Baena Martin odkril, kje se skriva skupina aktivistov ETA.

Ko so videli, da jih je policija obkolila in da nimajo nobene možnosti, da se izognejo aretaciji so začeli streljati, pri čemer je policijski inšpektor zgubil življenje, oba pripadnika ETA Joaquin Perez Vinas in Ceferino Sarasola Arregui pa sta padla takoj za njim.

Zadeva pa se s tem še ni zaključila, saj so se domnevni pripadniki ETA zabarikadirali v stanovanje, od koder jih policija še ni mogla izvabiti. V poznih popoldanskih urah je vsekakor v hiši, v kateri so zabarikadirani pripadniki ETA prišlo do eksplozije. Po nekaterih vesteh naj bi do eksplozije prišlo, ko je policija skušala vdreti v stanovanje, kjer so bili skriti domnevni člani ETA. Za sedaj se še ne ve, ali je eksplozija povzročila žrtve. Policija je vsekakor ukazala izprazniti takoj vse poslopje. (f)

Snidenje sovjetskih kozmonavtov uspelo

MOSKVA — Včeraj popoldne je Sovjetska zveza napravila pomemben korak na poti znanstvenega «zavojevanja» vesolja. Ladja «sojuz 27» s kozmonavtoma Žanibekom in Makarovom se je namreč srečno spojila z 19 ton težkim vesoljskim laboratorijem «saljut 6», h kateremu je že mesec dni priključen «sojuz 26» s kozmonavtoma Romanjenkom in Grečkom.

Četverica bo prihodnje dni opravila vrsto poskusov, pozneje se Žanibekov in Makarov vrneta na zemljo s «sojuzom 26», Romanjenko in Grečko pa še naprej ostaneta v «saljutu». Slednji lahko ostane na krožnem tiru okoli našega planeta kakih 18 mesecev, se pravi skoraj še leto dni (izstreljen je bil septembra lani).

V ZVEZI Z AFERO LOCKHEED

Lefebvre bo morda zaslišan že danes

RIM — Zdravniški izvidi so pokazali, da je osrednja osebnost v okviru znanega škandala Lockheed, Ovidio Lefebvre D'Ovidio, že toliko pri moči, da lahko brez težav prenese zasliševanje preiskovalnega sodnika Gionfride. Bržkone se bo to zgodilo še danes, vendar po novem pregledu bolnika, ki ga bo izvršil nevrolog. Z druge strani zdravniki menijo, da še ni pravi čas za Lefebvrovo preselitev v zapore Regina Coeli.

List «Jornal do Brasil» je zapisal včeraj, da je Lefebvre pred odhodom v Italijo pustil jetniškemu pazniku pismi, v katerih zavrača obtožbi podkupovanja in goljufije («kot konzulent družbe Lockheed sem se omejil le na delitev finančnih prispevkov italijanskim političnim strankam, kar je bila tedaj ustaljena praksa in kar tudi ni bilo po zakonu prepovedano niti v Italiji niti v ZDA») in naglaša, da so mu šteti dnevi...

Še vedno nepojasnjene okoliščine smrti generala Enrica Mina

RIM — Socialistični senator Silvano Signori se je te dni pozanimal na obrambnem ministrstvu za izsledke tehnične komisije, ki bi morala poročati o okoliščinah, v katerih je v Kalabriji strmoglavil helikopter, na katerem je bil poveljnik karabinjerjev general Mino. Povedali so mu, da komisija še ni objavila svojih zaključkov. Senator Signori se zato sprašuje, kako je mogoče, da okoliščine smrti poveljnika karabinjerjev niso bile pojasnjene po dveh mesecih in pol. «Vse se mi zdi nekam mračno,» je komentiral Signori.

SREČEN ZAKLJUČEK PUSTOLOVŠČINE BRITANSKEGA ORNITOLOGA

Timothy Nichols je pri materi v Milanu, zagonetka pa ostane

Po izginitvi v narodnem parku v Abrucih, kjer ga je iskalo več sto karabinjerjev in drugih reševalcev, mladi mož še vedno molči - Kaj ima za bregom?

L'AQUILA — Britanski naravoslovec Timothy Nichols, ki so ga pogrešali od 5. januarja, je čil in zdrav pri materi v Milanu. Razveseljiva vest je prišla včeraj predpoldne, ko se je lepo število gorskih reševalcev finančne straže, hribolazcev CAI, karabinjerjev, gozdarskih čuvajev in osebja narodnega parka v Abrucih s pomočjo ustrezno izurjenega psa zopet lotilo iskanja 27-letnega ornitologa.

Le-ta je v imenu svetovne organizacije za prirodno zaščito WWF nameraval fotografsko posneti redkejše vrste predvsem vodnih ptic, nakar je preprosto izginil.

Reševalne ekipe so na precejšnji višini zasledile njegov šotor, ki je bil skoraj docela pokrit s snegom. V njem je bil sodoben fotografski aparat, poleg pa vrsta ptičeslovčevih osebnih predmetov. Povsem upravičeno so iskalci menili, da se je mladi mož izgubil, črnogledi pa so že govorili o morebitni nesreči. Včeraj so reševalci dosegli višino 2.000 m, vendar nobenega sledu o Nicholsu, kateremu je uprava narodnega parka izdala 15-dnevno dovoljenje za naravoslovna proučevanja.

Predvčerajšnjim je nekdo telefoniral karabinjerjem v Aquilo, da se pogrešani Timothy nahaja na varnem, sicer pri neapeljskih prijateljih. Dotični se je izdajal za Timothyjevega očeta Petra, ki je dopisnik londonskega lista «The Times» za Italijo. Ker mladega Nicholsa kljub temu niso našli, so orožniki menili, da gre za neokusno šalo, včeraj pa se je izkazalo nasprotno.

Pri telefonski slušalki je bil sam Timothy, zanimivo pa bi bilo vedeti, čemu tega ni povedal. Prav tako zagonetno je njegovo potovanje v Milan k materi Mary Toscano, ki je ločena od moža, ima še nekaj sinov, ki bivajo na Angleškem ter stanuje z drugim možem, Mariom Toscanom, v drugem nadstropju stanovanjske zgradbe s hišno številko 8 v Ul. Cagnola. Novico o sinovem prihodu je posredovala poveljniku karabinjerske skupine v Aquili prav mati.

Ko so časnikarji zvedeli za to, so takoj «navalili» na Maryjin dom, toda zaman. Ženska in Mario Toscano sta zapustila stanovanje, v katerem je pa ostal Timothy, ki novinarjev ni hotel sprejeti. Da gre resnično za pogrešanega ornitologa, je potrdil tudi hišnik stavbe. Prej ali slej bo moral mož zadevo pojasniti, tudi zato, ker ga kličejo karabinjerji na zagovor. V resnici je njegovo izginotje ter vse, kar je sledilo, nemalo skrivnostno, radovedna pa je gotovo tudi Timothyjeva žena v Angliji. Pa tudi še seveda širša javnost. (dg)

Slavich ravnatelj genovske umobolnice

GENOVA — Basagliev tesni sodelavec dr. Antonio Slavich bo odslej vodil pokrajinsko umobolnico v Genovi. Tako je sklenil tamkajšnji pokrajinski svet, ki se je tako opredelil za politiko odpiranja in odpravljanja psihiatričnih bolnišnic. Slavich ima v tem pogledu dolgo izkušnjo, saj je skupaj z Basaglio delal celih 15 let v Gorici, Parmi in Ferrari.

POROČILO GLAVNEGA PRAVDNIKA OB ZAČETKU SODNEGA LETA

Delovanje računskega dvora utesnjujejo zastarele norme

Sinopoli predlaga ustanovitev «ekonomske policije» in pospešitev postopkov za reševanje sporov o pokojninah

Na sliki: prvi z leve glavni pravdnik računskega dvora Sinopoli, z desne pa ministri Pandolfi, Stammati in Morlino (Telefoto ANSA)

RIM — Včerajšnje odprtje novega sodnega leta na računskem dvoru je glavni pravdnik Mario Sinopoli izkoristil za dokaj kritično presojo več kot zastarelih normativnih določil, ki urejajo delovanje tega najvišjega nadzornega organizma. Iz njegovega poročila jasno prihaja do izraza vse globlja nezapolnjiva vrzel med stoletnimi predpisi in naglim razvojem družbenopolitičnega in upravnega življenja.

V letu 1977 je računski dvor pregledal poleg drugega 1.045 vladnih aktov, okrog 6.000 odlokov, na 100.000 obračunov in čez 2,2 milijona plačilnih nalogov. Govoreč o vladnih aktih je Sinopoli opozoril na zakonski osnutek Branca, ki predvideva, da se računskemu dvoru odvzame pristojnost sklepanja o (ne)ustavnosti teh aktov. Pravdnik je zaželel, naj bi čimprej prišlo do popolnega razčiščenja o ustavnosti norm, ki urejajo delovanje dvora.

Povrnimo se k podatkom o delovanju računskega dvora lani [illegible]čeno po postavkah. Organizem je izvajal nadzorstvo med drugim tudi nad državnimi ustanovami in zavodi, kot so npr. IRI, ENI, EGAM, Mediocredito, INPS, INAM in ENEL, ter v tem okviru posredoval parlamentu 68 poročil proti 53 predlanskim.

Na računovodskem področju je dvor sprejel 18,8 od sto več [illegible]čitev kot leto poprej, pri čemer se je število obsodb povečalo za 52,9 od sto. Konkretno je šlo v [illegible]čini primerov za pritožbe nad [illegible] do na davčnem področju, ki so jih zasebnikom in podjetjem povzročili državni uslužbenci oz. javne ustanove.

Glede delovanja glavnega pravdništva je značilno, da so se njegovi tradicionalni preiskovalni postopki — po pismeni poti — [illegible]čili, zato pa so se pomnožile neposredne preiskave, ki se pač odvijajo hitreje. V perspektivi učinkovitejšega delovanja pravdništva bi bilo po Sinopolijevi sodbi pametno ustanoviti posebni policijski oddelek: «ekonomsko policijo». Šlo bi za organizem v neposredni odvisnosti od glavnega pravdništva, sestavljalo pa bi ga visoko kvalificirano osebje.

Med najrazvidnejšimi primeri nepravilnosti, s katerimi se je ukvarjalo lansko leto glavno pravdništvo računskega dvora, je Sinopoli omenil napade na umetniško premoženje, valutne goljufije, davčne utaje, nezakonita izplačila vojnih odškodnin (jasen je namig na afero SIAI-Marchetti) ter nezakonite pobude Blagajne za jug. Pravdnik je nadalje seznanil navzoče s [illegible]žitvijo preiskave o nepravilnostih delovanja družbe EGAM. Nazadnje se je ustavil ob kočljivem problemu izplačevanja raznovrstnih pokojnin oz. ustreznih prizivov. Sinopoli je pozval parlament, naj odobri zakonski osnutek o pospešitvi zadevnih sodnih postopkov, naj raztegne tudi na spore o pokojninah načelo o skrajšanem postopku, ki je že v veljavi za [illegible]lovne spore. (dg)

PROF. LA VALLE IMA TEŽAVE S PREDSTOJNIKI

Na zatožni klopi pretor ki je označil CISNAL za neofašistični sindikat

Tržaški glavni pravdnik Franzot vložil priziv proti razsodbi, s katero je bil pretor oproščen obtožbe obrekovanja misovskega sindikata

TREVISO — Kolikšne so težave, na katere naletijo mladi in demokratični sodniki pri opravljanju svoje dolžnosti? Sodniki, ki so konec šestdesetih let skušali odkriti krivce fašističnih pokolov in pojasniti njihovo ozadje (glavni dogodek, pokol na Trgu Fontana še vedno ni bil pojasnjen) bi v tem pogledu vedeli povedati marsikaj. Treviški sodnik Stiz je bil na primer premeščen in dodeljen civilnemu sodišču, D'Ambrosiu so odvzeli preiskavo, preden jo je lahko zaključil, Paolillo je bil brutalno potisnjen ob stran. In z naštevanjem bi lahko še nadaljevali. Pa tudi sodniki in pretorji, ki se lotevajo vprašanj brez vsedržavnega odmeva, vendar hočejo uvajati nove prijeme in bolj sodobno stvarnosti in družbi bližje tolmačenje zakona, nimajo lahkega življenja. Skoraj vsi pripadniki levičarske struje združenja sodnikov so prišli prej ali slej navzkriž z vrhom sodne strukture, redkokdo pa se lahko «ponaša» s tolikšnimi disciplinskimi postopki kot treviški pretor prof. Francesco La Valle.

Časovno zadnja je pobuda namestnika tržaškega glavnega pravdnika dr. Ferruccia Franzota, ki je vložil priziv proti razsodbi, s katero je bil pretor oproščen obtožbe obrekovanja in žalitve misovskega sindikata CISNAL. V procesu zaradi protizakonitega zbiranja informacij o delavcih je La Valle namreč sprejel kot prizadete stranke «lotta continua» in konfederacija CGIL, CISL, UIL, «ker — je zapisal v utemeljitvi — gre za demokratične organizacije, ki zastopajo na milijone italijanskih delavcev», zavrnil pa je prijavo CISNAL «zaradi njene povezave z neofašističnimi in prevratniškimi gibanji».

Misovski sindikat je zaradi tega stavka prijavil pretorja sodišču zaradi obrekovanja, kasacijsko sodišče pa je preiskavo zaupalo videmskemu sodniku dr. Formaiu. Le-ta je kolega oprostil že ob zaključku preiskovalnega postopka, ker je opravil le svojo dolžnost s tem, da je utemeljil svoj sklep. In proti tej razsodbi je vložil priziv dr. Franzot.

Omenjeni kazenski postopek proti prof. La Valleju pa ni edini. Novembra lani je začel disciplinski postopek proti njemu glavni pravdnik pri kasacijskem sodišču dr. Ubaldo Boccia zaradi članka z naslovom «Tudi med sodniki je vidna razredna selekcija», ki ga je napisal za «Il Manifesto»; samo mesec dni prej je florentinski glavni pravdnik dr. Ognibene poslal predsedniku beneškega sodišča pismo, s katerim je v bistvu obsojal La Vallovo preiskavo o delovanju zasebnih detektivov; končno je kasacijsko sodišče pred leti začelo postopek, ki še ni bil zaključen, v zvezi s preiskavo o škodljivosti repičnega olja. Pred nekaj dnevi je nadalje višji sodni svet zavrnil zahtevo o premestitvi prof. La Valla, vendar pa je zahteval od beneškega prizivnega sodišča dodatne informacije o pretorjevi sodni dejavnosti. (vt)

MILAN — Policija je včeraj aretirala 20-letnega Paola Enrica in 22-letna Maria Corsellija ter Umberta Monterossa, ki naj bi bili odgovorni za ponedeljkov atentat na dom podkvestorja in načelnika političnega oddelka kvesture dr. Nataleja M[illegible]erangelisa.

NA SREČO SO BILI REZERVOARJI POPOLNOMA PRAZNI

Grški tanker gori v Sredozemlju

Dva mornarja pogrešajo, enega pa so hudo ranjenega odpeljali v Palermo

TRAPANI — Grški tanker «Pavlos» je včeraj v prvih jutranjih urah zahteval po radiu takojšnjo pomoč, ker se je v enem od rezervoarjev za nafto razvil močan požar, ki je kaj kmalu zajel vso ladjo («Pavlos» je dolga 179 metrov, široka 24,5 in ima 15.861 registrskih ton). Na srečo je ladja iztovorila surovo nafto v zadnjem pristanišču, v katerem je pristala in so bili rezervoarji skoraj popolnoma prazni, oz. polni plina. Zato obstaja stalna nevarnost, da eksplodira.

Na kraj, kjer gori grški tanker, je najprej prihitela norveška kontejnerska ladja «Admiral Nigeria», ki je vzela na krov vse mornarje razen dveh, ki ju pogrešajo. Izraz «pogrešajo» je pravzaprav evfemizem, saj je skoraj gotovo, da sta ostala nekje v ladjinem trupu in da sta tam zgubila življenje. Mornarje je kasneje vzel na krov italijanski izvidniški čoln, ki jih je odpeljal v Trapani. Na ladji sta bili tudi dve ženski, ženi dveh pomorščakov, ki sta dobili hud šok, vendar je najbolj zaskrbljujoče zdravstveno stanje nekaterih mornarjev, ki so zadobili opekline po vsem telesu.

Kapitan ladje in drugi častnik sta z ladjo italijanske vojne mornarice odšla nazaj na kraj, kjer ladja še vedno gori. Dva vlačilca, ki sta priplula iz Trapanija jo vlečeta v pristanišče in istočasno skušata pogasiti požar, kar nikakor ni lahko delo, saj so ognjeni zublji zajeli že vso plov[illegible]. Po prvih ugotovitvah, ki jih je vedla luška kapitanija iz Trapanija, kaže, da je požar izbruhnil v rezervoarju, ki je v neposredni bližini strojev. Ker kapitanija nima neposredne pristojnosti, [illegible] je namreč izbruhnil, ko je bila še v mednarodnih vodah, [illegible]ra podatke, ki jih bo izročila [illegible]škim oblastem ali zavarovalnic[illegible].

Takoj po prihodu v Trapani [illegible] egiptovskega mornarja Kasima [illegible]diadija odpeljali v bolnišnico v [illegible]lermo, ker so mu ugotovili opekline po vsem telesu. Po [illegible]nju zdravnikov je njegovo stanje zelo zaskrbljujoče.